UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Qvartvm Et Qvintvm Codicis Libr. Praelectiones / Additionibvs Philippi Decii ...

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Edil. actionibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95990

Visual Library

a ¶Sed pone. Et hoc ſatis videt̃ fuiſſe de mente Bald.in.l.vbi pa-
ctum.§.de tranſact.
b ¶Habes. Hic de hac gl. vide Bal.in authen.ſed ⁊ ſi qs.ff.de teſti.⁊
in.l.diffamari.in prīn.de inge manumiſ.⁊ in.l.cōſentaneū.in vlti.col.
j.quomodo ⁊ quando in.⁊ Bal.in.l.preſcriptiōe.in ver.vj.§.ſi cōtra
ius vel vti.publi.
⁊ in.l.ij.§.vbi in
rem actio.
c ¶Factum legis. a
Vid tex.pro iſto
dicto in. c.dura.
de crimi.fal.vbi
quis debet reci-
pere literas pape
a papa.vel a ſuo
officiali.niſi eſſet
perſona ſolēnis.
quia tunc recipit
per nūtium,cum
forma ibi tradi-
ta:⁊ ſic licet eſſet
receſſum a perſo-
na,non tamen a
forma,⁊ tene mē
ti,q̃ nullus alle.
And.Barba

ſecus ſi lex nō reputaret illud eſſe delictū.l.j.§.
fi.de abigeis.ſecūdum Jac.de are. Tene mēti.
Sed pone[a] qđ.in.l.noſtra manumiſit nō ſolum
verbo,ſed de facto conſtituit eū in poſſeſſione
libertatis,an cōmittitur pena?credo qđ ſic:q̃
animo ſine effectu eſt poſſeſſio libertatis.vt.l.
circa.ff.đ probat.⁊.l.moueor.§.tit.ij.⁊.l.liberū.
§.fi.de lib.cauſa.l.iij.§.ſi ſeruus.de acqui.poſſeſ.
⁊.§.de proba.l.ſi de poſſeſſiōe. Et q̃ vendito-
ris intereſt hoc non fieri,quo eius animus cō-
4 triſtatur.¶†Triplex eſt enim intereſſe.ſcili-
cet vltiōis:vt hic ⁊.ff.de ſeruis expor.l.ſeruus.
⁊.l.pen.ff.de condi.ob cau.⁊ ecōtra affectiōis
l.cum ſeruus.ff.mādati.⁊ quoddā aliud inter-
eſſe,ſcilicet applicationis.vt.j.de ſentē.que ꝓ
eo.l.j. Itaq̃ lex noſtra de manumiſſione verbi
intelligēda eſt,nō de ea que trahit ſecum ſub-
iuncti facti ſequēs preiudicium,alias ſtipula-
tio penalis nō haberet interpretem: ⁊ fruſtra

d ¶Et ideo. Facit quod no.Bar.in.l.mulcta.ff.de condi.⁊ demon.
e ¶Et ſic vbi eſt. Tene menti.ꝙ licet Epiſcopus propter negligētiā
executoris ſuccedat,tamē tenet̃ ſeruare formā,quam tenebatur ſer-
uare executor,⁊ ſic ſtandū eſt forme:ſed tu vide gl.ſing.i d.l.j.de iure
pa.quā alleg.Mod.in.c.cum in veteri.de elec.qđ ſi mādat alicui ali-
quid alias exercenti illū actum abſq̃ mādato ſub certa forma,⁊ illa
nō ſeruata,ſi fiat,ille actus nō vitiatur.ſed pōt reſponderi.verum eſſe
in diſpoſitiōe.l.ſecus in diſpoſitiōe hominis,cogita,⁊ cū hodie me-
lius inueſtigarē,vidi ꝙ excōicatio facta omiſſa forma data a iure te-
net.xj.q.iij.c.j.ita etiā abſolu.vt ea cauſa.⁊.q.c.euidenter.Inn.in.c.ab
excōicato.de reſcrip. tamē ſecus eſt vbi dat̃ certa forma ab homine:
q̃ ſi aliter fiat,nō valet:vt.c.Piſanis.de reſti.ſpol.⁊ ibi Inn.qđ ꝓce
dit ſecundū do.Jo.etiam ſi in forma data ab hoie cōtineatur forma
data a iure.qđ bene no.⁊ vide do.Ant.i.c.fi.§.fi.đ offi.dele.ꝙ vbi eſt
data forma ab hoie,ſi non reſpicit publicā vtilitatē,ſed priuatā,po-
teſt tolli cōſenſu partium:ſecus ſi reſpiceret vtilitatē publicā,vel eſ-
ſet graue negotiū:⁊ quando dubitat̃,an negotiū ſit graue,recurri-
tur ad arbitrium iudicis:vt no.tenet ibi Hoſt.⁊ ſequit̃ do.Anto.⁊
vide qđ no.dicit Inn.in.c.prudentiā.de offic. deleg.⁊ ego notaui in
l.diē proferre.§.ſtare.ff.de arbi.⁊ no.Jo.in.c.quintauallis.de iureiu.
⁊ vide Bal.ſuper Inno.in litera.t.vbi dicit:Si cauet̃ ꝙ teſtis debet
interrogari de cauſa ſcientie,⁊ deponit eo modo in quo cōcludit di-
ctum ſuum,ꝙ non valet,ex quo non fuit interrogatus,quia iam erat
forma data a ſtatuto.And.Barba.
f ¶Simpliciter. Vide in.l.j.§.ſi quis ſimpliciter.ff.de ver.oblig.
f ¶No.ꝙ aduerbium ſimpliciter.No.de verbo ſimpliciter,vide q̃ no
taui in.l.manifeſtiſſimi.j.de fur.ad Bal.vbi dedi optimas remiſſio-
nes.⁊ q̃ notaui in.l.de etate.§.nihil.ff.de inter.actio.⁊ vide bo.tex.de
verbo ſimpliciter in.c.ij.de accuſa.in.vj.⁊ in.l.fi.j.de do.promiſ.⁊ ibi
Bal.And.Barba.
g ¶Prout ſimplicitas.No.ꝙ ſi debet reſponderi ſimpliciter ex forma
ſtatuti,tamē pōt reſponderi qđ ad meam defenſionē feci contra te-
net Ang.in.l.j.§ ſi quis ſimpliciter.ff.de ver.ob.vbi hec reſpōſio eſt
admittēda ſecundū eum.⁊ hanc partē tenet idem Bal.in.l.j.C.de cō
feſ.⁊ videtur verius per no.per Arch.in.c.j.đ cōfeſ.in.vj.vbi dicit ꝙ
pōt cōpelli vt ſimpliciter reſpōdeat,tū valet reſpōſio,ſi nō eſt ſimpli-
citer facta l.ſi qdē.C.de excep.l.ſi filiū.C.de lib.cauſa.⁊ ratio.q̃ ſi qs
interroget̃ ſimpliciter,⁊ nō reſpondet ſimpliciter,niſi alternatim,nō
videtur reſpondere ita,vt eſt interrogatus.ideo cōpellitur:⁊ ibi ſub-
dit Ang.ꝙ ſi ſtatutū punit negantem,ꝙ punietur iſto modo reſpō-
dens.aut ſtatutū punit factū,⁊ nō puniet̃:aut punit negātē malefi-
ciū,⁊ tūc puniet̃:q̃ ex quo dicit ad ſui defenſionē feciſſe,negat deli-
ctum.l.j.C.vnde vi.l.vt vim.de iuſti.⁊ iure.⁊ cle.j.đ homi.ſed dicit ꝙ
in diſcuſſione ſtatuta ſunt communiter intelligēda.⁊.l.eum qui.ff.de
iureiu.⁊ Bal.in.l.ea que.§.de condi.inde.⁊ alle.gl.inſti.de accu.in.§.
Itē mixta.q̃ tunc punitur quando negauit qualitatem,per quā onꝰ
probandi transferatur in aduerſariū.ſed in caſu iſto non transfert̃:q̃
ipſe tenetur probare ꝙ ad ſuam defenſiōem fecerit.vide Moder.in
preal.l.j.§.ſi quis ſimpliciter.ff.de ver.ob.And.Barba.
h ¶Natura. Vide Joannē de Imo.in.l.qui liberis.in prīn.ff.đ vulg.
⁊ pupil.⁊ Bar.in.l.j.in prīn.eo.tit.
i ¶L.Juſiuran. Vide Bal.ibi.§.non ſemper.
k ¶Statutū. Cōtrariū videt̃ velle Bal.in.l.Jubemꝰ.j.de appel.⁊ i.l.
j.in col.de cōfeſ.Jo.de imo.in.l.j.§.ſi quis ſimpliciter.ff.de verb.obli.

eſſet cōtractus eius. ¶Quero.que ſint verba q̃ ius ſignificant? Re-
ſpon.que ſignificāt dominiū,actionē,vel obligationē.vt.l.fi.§.de re.
alie.non ali.tu habes hic ꝙ pena pōt peti ſine iuſta cauſa,vnde no.ꝙ
quādoq̃ pena eſt falſa,⁊ cōditio falſa:quādoq̃ pena eſt falſa,⁊ cōdi
tio vera.vt.j.eo.l.fi.⁊.j.de his q̃ pene nomine.l.j.quādoq̃ diſpoſitio
eſt vera,⁊ cōditio falſa.l.j.de cōdi.inſti.⁊ de condi.⁊ demon.l.mutia-
b ne.in fi.deinde habes[b] hic ſecundū vnam lec.ꝙ preceptum conditio-
nale reſoluitur in nihil,vbi ſcias,ꝙ quādoq̃ annihilatur ꝓpter de-
fectam conditionē,vt hic:vel q̃ non tangit citatū,vt ſi tu ⁊ Petrus
cōpareas.⁊ ipſe eſt Joannes.ff.de iud.l.eum quem temere.quādoq̃
ꝓpter factā cōparationē,vt des.x. vel cōpareas,ſi ſenſeris te graua-
tum, nam comparendo ſatiſfacit termino,⁊ nō ligatur ad dandū,vt
no.Inn.de coha.cleri.c.fi.in gl.mag.ver. Item monitio,quādoq̃ ꝓ-
pter ceſſantem iuriſdictionem,vt hic.quādoq̃ ꝓpter ineptitudinē.
vt.l.vir bonus.iudi.ſol.quandoq̃ propter reſiſtentiā legis,vel ſta-
tuti.l.ij.§.vt nemo priuatus titulos ⁊c.

¶Lex ſexta.

c SI puellam. ¶Factū legis[c] excuſat negligē-
1 tia hominis. ¶†Opp.gloſ.de
§.Flauius.So.l.nō intelligitur cōparere corā iudice,nec
d probare.⁊ ideo[d] ibi aliter ab homine erat fiēdū,quā per
legē omiſſa forma nō fuit factū,⁊ ideo ceſſat lex:q̃ ceſſat forma.cu-
ius ceſſatio impedit diſpoſitionē legalē,etiā in actu pio ⁊ fauorabi-
e li ſecundū Old.⁊ ſic vbi eſt[e] certa forma data a lege,vel decretali,nō
rumpit illam formā.⁊ ideo ſi teſtator dedit formā diſtributiuam in-
ter pauperes,cū conſilio prioris predicatorū,vel guardiani minorū
⁊ executor deceſſit,vel fuit negligens per annū,⁊ loco eius ſucceſſit
Epiſcopus,tenetur illā formam ſeruare:alias nō valet,nec cōſilium
debet expectari,qđ eſt menti tenendum,⁊ ſic ratiōe dāni non rece-
ditur a forma: ſed a pſona. porro perſona executoris eſt perpetua,
ſed perſona prioris conſultoris eſt pro forma.

¶De edili.actionibus. Rubrica.

1 Simpliciter,hoc aduerbiū exponit̃,id eſt ſine aliqua malitia.
2 Judex poteſt admittere reſponſionem qualificatā,cauſa vitādi ca-
lumniam.
3 Vendens ſeruum vitioſum,ignorans eū eſſe vitioſum,an teneatur,
ſicut ſi vendit eum ſciens vitioſum.
4 An ignoranti ſufficiat generaliter a ſe vitiorum periculum auerte-
re:ſcienti,nequaquam.
5 Venditor,ſi nō admoneat emptorem,quando vitium eſt patēs,an
teneatur.
6 Venditor,ſi vitiū ſciuit:emptor autem ſupine ignorauit,an vendi-
tor teneatur.
7 Fugitiuus,an ſemper abſit,vel an poſſit eſſe fugitiuus,⁊ nō abeſſe.
8 Fuga dicitur eſſe triplex:volūtaria,ignominioſa,⁊ cauſaria.
9 Latitans vt fugiat,dicitur eſſe in fuga,ille autem qui latitat vt ſe
precipitet,non dicitur eſſe in fuga,quid hoc eſt dicere.10.
11 Mulier fugiēs de carcere cauſa vitande libidinis,an ſit excuſata.
12 Emens ſeruū,qui ſtatim fugit ab eo,agit redhibitoria,an obtineat
ſi non poteſt probare,quod ante contractum fuit fugitiuus.
13 Seruus,quod in domo vēditoris fuerit fugitiuus,an probet̃ per
eius confeſſionem.
14 Mendacium eſt maximum vitium:⁊ tamen propter illud non agi-
tur redhibitoria.
15 Vitium hominis aliud eſt in corpore,aliud in animo.
16 Statutum puniens debilitantem membrū,non punit eum qui de-
bilitat membrum inutile.

¶Lex prima.

SI non ſimpliciter ¶Vendens ſciēter ſeruū
vitioſum,tenetur non ſolum ad pretium:ſed etiam
damna petuntur.h.d.no.pretiū non dici damnum:
quia hic ponuntur vt diuerſa.⁊ de condit.⁊ demon.
1 l.quibus diebus.§.j.¶†Not.quod aduerbiū ſimpli
f citer,[f] exponitur.id eſt ſine aliqua malitia.⁊ hoc ꝓut ſimplicitas[g]
g refertur ad mentem:ſed quando aduerbium refertur ad interroga-
tionem ⁊ reſponſionē,tunc ſimpliciter dico quod nullo addito,di-
h co niſi illud qđ additur ſit de natura[h] rei interrogate,vel ſit qđ cō-
prehenſum in ea.vt ſi interroger an vēdidi,dico qđ vēdidi pro dece:
nā hec adiectio,ſcilicet pro.x.non facit me nō ſimpliciter reſponde-
re.q̃ reſpon.ſcđm naturā interrogationis,nā ſi hoc nō poſſet decla
rare,qđ eſt de ſubſtātia,poſitio eſſet captioſa,⁊ nō tenerer reſpōde-
2 re.ad hoc.ff.de iureiu.l.ſi duo patroni.§.ſi qs iurauerit. ¶†Itē eq
i tas iudicis pōt admittere reſponſionē qualificatā cā vitādi calūniā
k ponētis.eo.titu.l.Juſiurādū.[i] §.ſi de qualitate.⁊ ideo lz ſtatutum[k]
dicat

dicat ꝙ ſit reſpondendū accuſationi ſimpliciter,⁊ tñ pōt rñdēs dicere ꝙ fecit ad ſuā defenſionē,ne interrogatio q̄ implicat inſultū vel dolū ſit captioſa,vel calūnioſa ſimpl'r rñdēti,⁊ q̄ ſimpl'r iſte negat maleficiū,lꝫ confiteať vulnus,⁊ poſito ꝙ hec adiectio nō habereť ꝑ rñſione ↄteſtatiua litis,⁊ ex forma ſtatuti nō poſſet ꝓcedi lite ↄ̄teſtata:tñ ꝓdeſt ſibi vt defendēdo ſe in ꝓceſſu cāe nō videať ↄ̄rius ſibi ipi. pōt tñ Judex cogere eū vt ſpecificet modū defenſionis:nā ꝙ pluribus modis pōt fieri,ſpecificādū eſt iudice precipiēte,nec poſtea admittiť narratio.ſicut no. Jnn.in ſimili.extra de proba.c.lꝫ cām.ſꝫ interdū aduerbiū ſimpl'r,referť ad hominis diſpoſitionē.ſeu diſpoſitiuam intentionem.⁊ tunc dr̄ ſimpliciter diſpoſitū,qd̄ hꝫ vnū caput ⁊ nō plura.niſi illa pluralitas tacite inſit.vt de vul.ſub.l.j.⁊.l.iā hoc iure. Interdū aduerbiū ſimpliciter,referť ad hois teſtificationeꝫ.et tunc exponiť ſimpl'r,i.credibiliter ⁊ vere vt.ff.de teſti.l.iij.§. Jdēque diuus. Interdum referť ad hominis electionē,⁊ tūc exponiť ſimpl'r
3 i.ſine alia adiectione,vt in.c.j.de poſtu.lib.vj. ¶ † Nūc reuertenduꝫ eſt ad materiā.l.q̄ hꝫ bonū apparatū. Et opp.[a] diciť hic ꝙ vendens ſcienter ſeruū vitioſum teneť,ergo a ↄ̄rio ſenſu,nō teneť ſi ignoranter.ↄ̄.q̄ ēt ignorās teneť.vt.ff.e.l.j.§.cā.nā ignorātia vēditoris non minuit dānū emptoris,ergo nec actionē que formať ad dānū,facit ceſſare. Solu.quoddā eſt dānū intrinſecū:⁊ tūc nō diſtinguiť.vt ibi. quoddā eſt extra rem,⁊ tunc diſtinguiť,vt hic.⁊.ff.de actio.emp.l.
4 Jul.in princ. ¶ † Scd̄o op.⁊ vi' ꝙ ēt quoad aliud diſtinguať,[b] nam ignoranti ſufficit general'r excipere ꝙ nō vult teneri de vitijs:ſꝫ ſciēti nō ſufficit hoc:ſꝫ dꝫ ſpecial'r vitiū nominare,de quo nō vult teneri,⁊ loqui ſine captione verborū.ff.eo.l.j.§.j. Sol.cōcedo cōtrarium, nam verba generalia vel captioſa fallenti nō ꝓſunt.ff.de act.emp.l. j.in fi.⁊.l.quero.ſed verba ſpecifica proſunt:q̄ dolus nō fit ſcienti.vt.S.de tranſactio.l.cum donationis.⁊.ff.eod.l.queritur.§.ſi venditor.
5 ¶ † Quero.quid ſi emptor nō fuit admonitus a vēditore:ſꝫ vitium erat patēs: Rñ.venditorē nō teneri,q̄ quoties ſignū de ſui natura demonſtrat ſignatū,non eſt neceſſaria alia hominis declaratio.ff.e. l.j.§.ſi intelligatur.quoniam in rebus inuiſibilibus non eſt neceſſaria demonſtratio intellectus.ff.cōmo.l.ſi vt certo.§.cuſtodiam.ſepe quoqꝫ plus demonſtrať per facti preſentiam,quam per vocis explica-
6 tioneꝫ.ff.eo.l.ſi tñ.§.ei q. ¶ † Quero.quid ſi vēditor ſciuit,emptor autem ſupine ignorauit: Rñdet gl.vēditorē nō teneri,q̄ vbi culpa preſumptiue precedit ignorantiam,nihil prodeſt. ff.de cōtrahenda empti.l.ea que.§.j. Alij dicunt contrariū:quia venditor eſt in dolo: emptor in lata culpa.⁊ ſic dolus culpe preponderat.l.ſi mora.ff.ſol. mat. Tu dic ꝙ venditor non eſt in dolo:q̄ preſumere debuit ꝙ emptor non erat fatuus,ſed potius ſciret ꝙ omnes ſcirent.ideo gloſſ.
7 vera,vt.ff.eo.l.queriť.§.ſi. ¶ † Quero,quid vult dicere[c] litera.iſque fugitiuus abeſt,nonne ſemper abeſt.vt.ff.de actio.emp.l. Julianus. in fine princip̄ij: Reſpondeo.poteſt eſſe fugitiuus,⁊ tñ nō abeſt:q̄ per penitentiam redijt.ff.eo.l.quid ſit.§.j.licet enim transferat factū, remanet tamen nomen facti:q̄ facta non debent iudicari pro non factis.niſi facti ſit commemoratio,nec pro tranſac.niſi obligatiōis ſit conſideratio,q̄ factum quod tangit memoriaꝫ hominis,pingit mentem hominum cum quadam tenacitate recordationis,quia q̄dam qualitates velut citatrices infiguntur,a quibus homines ſanari non poſſunt.ff.eo.l.idem.§.Offilius.in prin.⁊.ff.de ritu nup.l.palam.nec quiſquam dicitur liberatus,ſi qualitas infirmitatis perſeuerat.ff.eo.l.queritur.§.ſi.morbus enim non curatur,niſi radix extinguatur,nec dr̄ corpus ſanum,vbi ſeparatur reuerſio morbi.ff.e. l.quod ita.⁊ interdum momentū vitij permanentis. Interduꝫ cum vitio iam elapſo. Interdū nomē ſine vitio,vt falſa īfamia que olim fuit,⁊ hodie non eſt. Interdum non eſt proprie vitium,lꝫ quidā habitus corporis.vt.ff.e.l.cui dens. Apparet ex his quod quedā ſunt qualitates permanentes,que perpetuo denominīāt ſuum ſubiectū. ⁊ licet tranſeat actus,remanet preſentia inhabilitatis,quedā ſunt tranſeūtes,⁊ redeuntes ad primordia naturalia eo qd̄ cauſe ex quibus nate ſunt totaliter purgantur,⁊ tunc non videtur maculatus, qui eſt a macula liberatus.ff.eo.l.ꝙ ita ſanata.ſicut vſura per reſtitutionem,vbi fingitur nunq̄ feneraſſe,⁊ ideo teſtamentum vſurarij reconualeſcit.quod no.in.c.quāq̄.de vſuris.lib.vj.q̄ cū obligatio re contracta retrahatur,vnde non obligationis ſit cōmemoratio,⁊ ceſſante obligatione,ceſſat iuris diſpoſitio. Jdem ſi ſit mētio facti reſpectu obligationis,non ſimpliciter.ff.eo.l.quis ſit.§.quod aiunt.et ⁊ tunc facta non iudicantur pro non factis:ſed iudicanť ꝑ factis et tranſactis.i.abolitis,vel quaſſis,vt ibi dicitur no.⁊ facit ad q̄ōnem.
d Dictat ſtatutum[d] ꝙ ſi quis fecerit duo homicidia,decapitetur, modo Titius fecit primum homicidium,dico ꝙ debet decapitari,vt l.iij.S.de epiſco.audi.q̄ lex factū notat,ſecus ſi notaret ꝙ pro duobus homicidijs quis decapitetur,tunc enim factū quoad obliga-
8 tionem extinctū non grauat maleficium. ¶ † Et no.ꝙ fuga eſt triplex.ſcilicet voluntaria,ignominioſa,⁊ cauſaria.fuga volūtaria denominat quem fugitiuum:non cauſaria.ff.e.l.quid ſit.§.Celius.⁊.§. Jllud.⁊.l.Meuia.§.ſi.ff.de annuis leg. Ignominioſa eſt in deſerto-
e re alee,vel cohortis.eſt ⁊ quarta[e].ſ.neceſſaria,ſcilicet quādo,quis cū honore ⁊ ſaluo pudore pōt fugere ab aggreſſore,vt no.in.l.j. Sed Barto.dicit ꝙ nullus eſt tam vilis,qui teneatur fugere ab aggreſſore, dic vt ibi.ego arbitrarie dico:⁊ ex cauſis ⁊ ex perſonis conſtituendas puto: Fuga enim dānoſa vel vitioſa nō eſt eligenda,ſed fuga ī qua quis poteſt lucrari ſe,⁊ aliū,ſic.c.j.de homi.in
9 cle.⁊ ibi glo.ſi vero lucroſa. ¶ † Sed quero,q̄d eſt qd̄ dicitur quod ille qui latitat vt fugiat,videtur eſſe in fuga.ſed ille qui latitat vt ſe ꝓcipitet,non intelligitur eſſe in fuga.d.l.qs ſit.§. Jdem ait: Reſpondeo,in primo caſu impotētia facti conſummandi denominat queꝫ vitioſum,ſed in ſecūdo caſu inſpicimus propoſitū ordinatum in ſuo fine,omiſſa cōſideratiōe medij,per quod peruenitur ad illud:⁊ q̄ anim⁹ finalis eſt princeps delicti,⁊ forma intrinſeca eius:⁊ ideo iudicamus delictum ſecundū prime volūtatis propoſitum,licet alternetur forma propoſiti per aliam ſpeciem delicti,ꝙ no. ⁊ faciunt hec ad ſtatuta de fugientib⁹ de carcere,quod intelligatur fugiſſe qui latitat,vt fu-
10 giat. ¶ † Sed ↄ̄rium dico,quia non de fuga ſimpliciter:ſed de fuga de certo loco facta ſta-
f tutum loquitur. Jtem facit ad queſtio.[f] de deprehenſo in itinere cum rebus prohibitis extrahi de diſtrictu:vt inſpiciatur propoſitum delinquendi cum facti initio,non vitij cōſummatione.ea.l.§. Jdem Cellius ait.de hoc.l.cū proponas.S.de nau.feno.ſed pone quod duo ſunt carceres.ſ.maſculorum ⁊ feminarum ſub vna cuſtodia,⁊ claui,modo mulier quedaꝫ aufugit de carcere mulierum,⁊ iuit ad carcerem virorum:an dicatur exire de carcere: Reſpō. quod ſic.quia diſtincte habitationes per domos:licet ſub vna claui rationem habentes, inducunt diuerſitatem domorum,ſec⁹ ſi eſſent diſtincte ſolum per cellas ⁊ cameras.vt dicta
11 l.quis ſit fugitiuus.§.apud Celium. ¶ † Sed pone quod mulier fugit de carcere cauſa vitāde libidinis: Reſpōdeo excuſata eſt.vt dicto §.Caſſius.⁊.§. Jdemq̄ꝫ.⁊.l.iſti quidem.in fi.ff. quod metus cauſa.⁊.l.vno.de libera cauſa.ſꝫ
g quid ſi cuſtos[g] carcerum dimiſit eam exire cauſa voti explendi ad aliquam eccleſiam: Reſp. non dicitur fugiſſe,quia reuertendi propoſitū ſemper retinuit,tamen hoc non debet facere cuſtos carceris:q̄ eius officium eſt tenere incluſos,niſi hoc faciat ex cōſuetudine publica, nam nō eſt delictum:nec delicti qualitas,quā publica cōſuetudo permittit,ea.l.§.apud Labeonē.⁊ etiam hec faciunt ad monachos,vtrū ex fuga fiant apoſtate:an non.⁊ facit.ff.e.l.bouē.§.j.⁊.§.q perſuaſu. ¶ Jtē faciunt ad merca

a ¶ Et oppo. Et vide ꝙ eleganter dicit Ang.in.l.ſi quis cū aliter.ff. de ver.ob.⁊ Jo.an.poſt Spe.in ti.de empt.⁊ ven.§.nunc videndū. ver.ꝙ ſi venditor, Si qs dicit,vendo equum cum vitijs ſuis,nec volo de his teneri,ſi equus patietur defectum quem venditor ſciebat, poteſt redhiberi.⁊ ibi not.dicit Joan.an.quod in generali clauſula vel ſimpliciť poſt exceptoꝝ morbos tenetur venditor ſi ſciebat illā dogliā. Spe.ibidem in ver.quod ſi vendens.ſi quis vendat equuꝫ,qui cū erat calefactus, non dolebat ſpatulis,dicit vendo tibi equum dolētem ſpatulas, et erat equus calefactus,ꝙ tenetur.⁊ illud qd̄ habetur dicit Bal.ꝙ ſi ſcienter vendidit,et ſciēter quis emit videtur ratificare,nec pōt agere redhibitoria. Limita,niſi eſſet minor, vel mulier, vel ruſticus, ita dicit Bal.in.l.ij. de reſcin.ven.⁊ d̄ facto vicari⁹ poteſtatis nolebat cōtra pronuntiare,⁊ ego interrogatus alleg. ſibi Bald.⁊ alios.q̄d faciet neſcio,⁊ tene menti. Andr. Barba.

b ¶ Diſtinguatur. Uide.l.ea que cōmendandi. ff. de cōtrahen.empt.⁊ glo.hic.⁊ vide in l.ſi predium.verſ. ſed nunquid. per Bal.j.eo.gloſſ.et Ange.⁊ Flo.in.l. pacici.ff.de pac. Adde hic Spec. in titu.de emp.et ven.§.nūc videndum.in ver.quid ſi vēdo.⁊ ibi Jo. an.in verſic.quid ſi vēdēs.⁊ Ang. ⁊ Jmo.in.l.ſi qs. ff.de ver.obligat. Ab.ſicu.in.c.iniuſtum.extra de re. per.⁊ Cy.hic.⁊ Bal.in.l.quod ad preſens.j.de murilegu.li.xj.

c ¶ Quero quid vult dicere. Uide quod no.in.l.ſi maritus.ff.loc. Andreas Bar.

d ¶ Statutum. Uide Bal.in auth.qui ſemel.in vlti.colū.j.quomodo ⁊ quando iud.⁊ Bar.in.l.hi tamen.ff.de accu.

e ¶ Eſt ⁊ quarta. An quiſqꝫ etiam vilis tenetur fugere. Adde ad ea que not.in.l.vt vim.ff.de iuſti.⁊ iure.⁊ ad Bal.ff.de condi.inſti. Andreas Bar.

f ¶ Jtem facit ad queſtionem. Uide Bal.in.l.ſi fugitiui.j.de ſer.fugi.⁊.l.ſi quis non dicam rapere.S.de epiſco.⁊ cleri. And.Bar.

g ¶ Cuſtos. Dum dicit ꝙ habuit animum reuertendi.adde Bald.in l.j.j.de ſer.fug.vbi dicit ꝙ exiens carcerem animo redeundi,⁊ cito rediens,non dicitur fugere.

g ¶ Sed quid ſi cuſtos. Si cuſtos carceris permiſit carceratum exire cauſa explendi votum,non dicitur fugere propter ſpem reuertēdi, ⁊ quid ſi iurauit reuerti,⁊ poſtea non reuertitur,an licet,vel puniať, vide Jo.an.in ti.de iureiu.adde ⁊ do. Anto.in cle.paſtoralis.de re iudi.⁊ ibi gl.ſing.de fugiente de carcere. And. Bar.

tores,vtrum dicantur fugitiui.ſed pone enī
ſeruum qui ſtatim fugit,ago redhibitoria, nō
poſſum probare ꝙ eſſet fugitiuus ante ɔctū.
12 ¶ †Quero,an vincam? Reſpon.ꝙ nō: qꝛ pro-
batio mea debet eſſe de vitio precedente con-
tractū,non de vitio poſteriori.ff.eo.l.actioni
redhibitorie.⁊.l.quero.§.fi.⁊.l.j.§.ſi qd aūt. qꝛ
vitium poſt venditionē contingens nō indu-
cit redhibitionē.Sol.dic venditorē teneri.naꝫ
ex celeritate fuge pſumit̃ ꝙ an̄ eſſet in vitio.
arg.ff.de priui.cre.l.ſi vētri.§.fi.ꝙ eſt no.ſcōm
a Cyn.Idē in aliis reb⁹.[a]puta boue vēdito.[b]vt
b preſumatur ex celeritate mortis vitiū ſeu infir
mitas preceſſiſſe ſm Cy.⁊ dr celeritas ⁊ incō
tinenti,ſi vitio,triduū.id eſt intra triduū,obūt
c vt no.gl.j̃.de emēda.ſeruo.l.j. Sꝫ illa gl.[c]nō eſt
vera.qn̄ quis decedit ex cā manifeſta:ſꝫ bn̄ eſt
vera,qn̄ quis decedit ex cā occulta,que eſt in
viſceribus,vel interioribus.⁊ nō apparet ali-
quo modo liuor exterior manifeſte ſuſpitioſis:
ſecus ſi iudicio iudicis,vel mareſcali apparet
vitium antiquitus viguiſſe.ff.eod.l.querit̃.§.ſi
aūt vitio veſice.⁊.l.qui clauū.ibi iecur ⁊ pul-
mo.⁊ facit ꝙ no.Jo.an.in addi.Spe.in tit.de
emp.⁊ ven.§.ſciēdū.in addi.de illo q ſimplr vē
13 dit bouē.⁊ ibi tꝫ ꝙ dixi de triduo.¶ †Sꝫ nun
quid ꝙ ſeruus in domo vēditoris eſſet fugiti-
uus,probat̃ p eius cōfeſſionē? Reſpon.ſic p̄-
cedētibus indiciis d.l.quero.§.fi.⁊ ſi ita inter-
rogatur,fugiſti ex domo domini? Reſpondet
⁊ dicit ſimpliciter fugi,vr̃ confiteri de fuga,et
d de loco.[d]qꝛ reſponſio indefinita in criminali li-
mittatur ſecundum ſpecificam interrogatio-
nē.vn̄ in tex.nil niſi aliud exprimatur de rn̄ſio
ne,niſi reſpondit fugiſſe,per quā reſponſionē
videtur confiteri factum coherentiatum ſecū
dum interrogationem precedentem,vnde qui
e ſimplr[e]confitetur, totū confiteri videtur,⁊ q
ſimpliciter negat,totum negare videtur.de re
bus dub.l.ſi is qui.§.vtrum.⁊ qui iurat ſimpli
citer,videtur ſimpliciter iurare ſuper toto. vt
l.fi.ff.de iureiur.ſtatur ergo cōfeſſioni extraiu
diciali.vt.ff.de proba.l.verius.qn̄ quis inter-
rogatur preſentibus honeſtis viris cū delibe-
ratione,⁊ nō calore iracundie cōfitetur,vt not.
hic do.Azo.in ſumma.⁊ multo magis iudicia
li,vt.ff.de proba.l.cum probatio.¶ De fugi-
tiuo,ergo,⁊ qualiter pbet̃ relapſus i fuga do-
minii,eſt ſatis vtile.facit eīm ad multas qōnes,
⁊ quidam fugiunt cum vitio,quidam ſine vi-
tio,⁊ quidam ſimulate,ſed ſimulata infirmitas
non eſt infirmitas.ff.eo.l.j.§.exēpli.in gl.¶ Se
14 quitur in tex.vel alio modo vitioſuꝫ.¶ †Op
po nam eſſe mendacem eſt maximum vitium,
⁊ tn̄ per hoc non agitur redhibitoria:qꝛ pro-
pter vitia animorum nō agitur redhibitoria.
vt.ff.eo.l.j.in fi.Solu.concedo quod non agit̃
redhibitoria,quia ediles de corporalibus vi-
tiis loquuntur:ſed agitur ad decipiendum,id
eſt quanto minoris res cōis valet.vt.ff.eo.l.ob
que vitia. ſed certe iſta ſolutio non tangit.l.
noſtram.quia in.l.noſtra traditur alia forma
agendi.⁊ ideo dic.quod aut venditor eſt in do
lo,⁊ ɔ doloſos omnis actio degenerat.Et iō
poteſt conueniri,vt pretium reddat cum da-
mnis,⁊ rem ſuam recipiat,vt hic,aut ſine do-
15 lo ſciētie,⁊ tunc loquitur contrarium.¶ †Sciendum eſt aūt ꝙ vi-
tiū hominis aliud eſt in ſolo animo,aliud eſt in ſolo corpore, aliud
ex corpore penetrat ad animum,⁊ aliud ex animo penetrat ad cor-
pus.¶ Solius animi vitiū eſt eſſe mendacē:iracūdū:contumacē,
ff.eo.l.j.§.exēpli.vera contumacia ſine animo eſſe non pōt:qꝛ vitiuꝫ
cum eſt ſicut mendacium,non poteſt eſſe niſi in conſcientia,ꝙ eſt na
turale.Et eſt ratio,qꝛ eſt paſſio āie:ſed cum ex paſſionibus generē
tur morbi corporales,quare non dicitur morboſus? rn̄d.qꝛ ſolo ani-
mo poſſunt huiuſmodi paſſiones curari mutando animum in me
lius.vn̄ nō dicit̃ morboſus,qui ſola voluntate curari poteſt.ff.eod.l.
queritur.§ item de eo.⁊.l.qui clauum.§.is cui os oleat.vnde vitiū
ꝙ ex ſola volūtate remoueri poteſt,non inducit redhibitionem ho-
minis:ſecus in iumento:quia non hꝫ potentiam naturalem corre-
f ptiue depravate voluntatis.¶ Et iō equus[f]retrogradus redhibe
ri pōt:ſed nō hō.ff.eo.l.ediles.⁊.l.bouem.qꝛ in homine eſt vitiū ac
cidentale:ſed in animali eſt vitium naturale,qꝛ de facili nō curatur,
d.l.queritur.§.idē. ſic malitia hominis eſt culpa cōtra naturā:ſed
g malitia vulpis nō eſt culpa,ſꝫ natura,teſte Caſſiodoro,ſic in mulo[g]
nō eſt vitium eſſe caſtratum:qꝛ ille defectus nō denominat quē de-
fectiuū.ꝙ nō inducit virtutis inhabilitatē.ff.e.l.ediles.§.ſꝫ notādū
16 eſt vbi eſt tex.no.¶ †Et ideo ſi ſtatutū[h]punit debilitatē mēbrū nō
h punit eū qui debilitat mēbrū inutile,ſecus ſi punit rōne deformita
tis.¶ Solius corporis vitium eſt id membrū ꝙ naturā corporis
impedit.i.ſuā naturalē operationē.vt febris,cecitas,⁊ huiuſmodi.
vt.ff.e.l.j.§.ſꝫ ſciēdū.ſed cū ex paſſionib⁹ corporū aīa hebetat̃,qua-
re iſte morbus nō dicit̃ vitiū? Rn̄.qꝛ inuite accedit dolor iſte na-
turalis,nec dicitur homo vitioſus ex eo ꝙ patitur inuitus, qꝛ non
eſt voluntas illa que patitur:ſed alie potentie aīe ſunt ille que tunc
patiuntur.ff.de poſtu.l.j.§.remouet.¶ A corpore ad animam pene
trans vitium eſt qn̄ languor corporis inducit exilium mentis.ff.de
teſta.l.in aduerſa.⁊ hoc inducit redhibitoriā,qꝛ quotieſcunque due
ſunt aduerſe cauſe,originalior,⁊ validior,⁊ principalior cā inſpicit̃
ff.eo.l.ob que vitia.§.in ſumma.¶ Ab anima vero inſpicitur vitiū,
ꝙ eſt in corde,ſicut ira,que mouet ipſum ab interioribus ad exterio
ra,cū dicas que mouet̃ a ſenſibus quarundam vmbrarum ad inte-
riora,vbi eſt corpus abſque morbo:ſed anima tabeſcit,⁊ iſtud nō in-
ducit redhibitionem in homine vendito:qꝛ caſtigationibus ⁊ fla-
gellis poteſt cogi ad deponendum vitium.vt.l.j.de emen.ſer.Bal.

1 ☞ Seruus licet poſt annum fugiat,vel poſt multos annos:pōt ta-
men agi redhibitoria intra ſex menſes,vel quanti minoris intra an-
num.
2 Utrum ex fuga poſt contractum facta agi poſſit?
3 Actio redhibitoria quando duret tantum.lx.diebus vtilibus?
4 Venditor,ſi oſtendit equum ornatum,debet tradere ornamenta,⁊
ſi non tradat,emptor poteſt agere intra.xl.dies.
5 Actio quanti minoris,quanto tempore duret?
6 Actio quanti minoris,vel redhibitoria,an detur propter vitium?
7 Conductor accipit vſum rei,non rem.
8 Tempora que ſtatuuntur ad agendum contra venditorem in actio
nibus edilitiis,an ſint vtilia?
9 Emptor conuentus ad pretiū,opponit exceptionem redhibitoriā,
vel quanto minoris:an per exceptionem ſit perpetuata actio.

¶ Lex ſecunda.

1 CUm proponas. †Licet ſeruus poſt
annū fugiat,vel poſt
multos annos,quod hic dicitur de anno fuge,not.facti
accidentiam,tamen poteſt agi redhibitoria intra.vj.mē-
ſes.vel quāto minoris,intra annum.¶ Oppo.nonne annus preſup
ponitur elapſus:ergo id qō reſolueret actionē natam,debet obſtare
principiis naſciture.Rn̄.hec regula eſt falſa in preſcriptionib⁹.qꝛ
non reſpiciūt actiōes naſcituras.j̃.de anna.exce.l.j.in fi.⁊ ſic in ma-
teria pſcriptionis plus durat id qō eſt in potentia,quā id qō eſt in
actu.⁊ qō obſtat actionibus genitiuis,nō officit generande:qꝛ vbi
nulla eſt mora actionis,nulla preſcriptio rei eſſe pōt.nam pſcriptio
2 eſt actionis exercēde aut poſſibilis exerceri excluſio.† Oppo.ꝙ ex
fuga poſt ɔctū facta nō agat̃.ff.eo.l.actioni.Sol.illud verū.niſi ha-
beat cām de preterito:vt qꝛ retro erat fugitiuus.¶ Scdō opp.qō
redhibitoria nō duret niſi duob⁹ menſibus.vt.ff.eo.l.ſi quid vendi-
tor.§.j.Sol.ibi quando agitur ex defectu cautionis,hic quando ex
3 defectu rei vendite.¶ †Tertio oppo.qō actio redhibitoria nō du-
ret niſi ſexaginta dieb⁹ vtilibus.ff.e.l.quod ſi nolit.§.ſi quid ita.So-
lu.ibi actio redhibitoria erat poſita in arbitrio emptoris:quia bre-
ui ſpatio limitatur:ſed quando pendet ex arbitrio legis,eſt ſeme-
ſtris,vt hic.Sed quare ibi nō poteſt arbitrari parte abſente. Re-
ſpon.qꝛ eſt tempus vtile,ſi vero arbitratori aſſignatur temp⁹ con-
tinuum,non eſt neceſſaria ſolennitas preſentie partis,dummodo
arbitramentum alias ſit iuſtū,vel tolerabile,alias debet reduci ad
arbitrium

a ¶ Idem in aliis rebus.No.limitationem ad gl.in.l.j.j̃.de emendat.
ſeruo.an percuſſus ex vulnere preſumatur mori.dic ꝙ ſic.l.Ita vul-
neratus.in prin.ad.l.aquil.eo.ti.l.huic ſcripture.l.nihil.de ſica.l.qui
occidit.§.j.l.qua actione.§.Celſus.ad leg.aquil.de homi.c.ad audiē-
tiam.ſed quid ſi viuit poſt magnum tempus,aliqui dicūt intra tres
dies.l.diſt.c.ſi qs
feminam. alij di-
cunt poſt.vij.ca.
continebatur. de
homici.ſed dic ꝙ
ſtatur iudicis ar-
bitrio.l.j.ff.de iu
re delib. Andre.
Barba.

a ¶ Additio. Et
adde quatenus
hic dicitur ꝙ ce-
leritas,⁊ inconti
nenti dicitur in-
tra triduū. adde
quod idem tenet
Bald.in.l.ij.j̃.de
reſcin.vendi. Jo.
Fran.muſap.

b ¶ Boue vēdito.
Et Cy.hic ſequi
tur Abba.ſicu.i
c.iniuſtū.extra.de
rerum permu.et
Ang.⁊ Jmo.i.l.
ſi quis cū aliter.
ff.de ver.obliga.
⁊ vide tex.in fi.in
c.ij.extra de cleri.
percuſ.

c ¶ Sed illa gloſſ.
Adde Bal.in.l.
ij.in.ij.q.j̃.de re-
ſcin.vendi.

d ¶ De fuga ⁊ de
loco.No.ꝙ inter-
rogatus de fuga
⁊ loco,⁊ ſimplici
ter reſpondet de
fuga,videtur fa-
teri de loco, vide
ꝙ no. per Bart.
in.l.ſi ex aſſe.ff.de
acqui.here.⁊ for-
te nō eſt ſine du-
bio, nam ſi quis
interrogatur an
cognouerit car-
naliter Titiā vxo
rem Sempronii? re
ſpondet carnali-
ter cognoui titiā,
⁊ non dixit vxorē
Titii, non videt̃
fateri quod ſit
vxor titii, ita ſin-
gula.tenet Spec.
in titu.de depoſi.
§.vij.verſicu.xj.⁊
Bart.conſulen-
do.⁊ Bald.in.l.ſi
ſeruus plurium.
§.fi.de legatis.j.⁊
vide quod no.ad
Bal.in.l.manife-
ſtiſſimi.j̃.de fur-
tis.Andre.Bar
batia.

e ¶ Simpliciter.Vide que no.Bar.in.l.ſi dubitetur.§.j.ff.de fideiuſ.⁊
in.l.ſi cui.§.j.de lega.j.

f ¶ Equus.Vide.l.ob que vitia.§.In ſumma.hic alleg.

g ¶ Mulo.Facit ꝙ no.Bal.in.l.j.j̃.de eunuchis.

h ¶ Statutum.Dixi in.l.conuenticula.in verſi carentia habitus.j̃.de
epiſ.⁊ cleri.ſed vbi dicatur eſſe debilitatū.vide Bal.in.l.ſi fugitiui.
in fi.j̃.de ſer.fu.⁊ Bal.hic.⁊ Cy.in.q.j.c.ſicut.

arbitrium boni viri.vt plene dixi in.l.finali.ſ.de contrahē. emptio. ⁊ no.qđ iſtud legale tp̄s duorū menſium poteſt prorogari ex pacto. ⁊ eſt ratio:q2 actio p̄toria ex pacto efficit̃ ciuilis ⁊ perpetua.¶ Itē quia erat preſcriptio in defectum inducta prouiſionis hominis non
a odio negligētis,tunc enim nō valet,ne vnquā preſcribatur:ᵃ ſed ſolum valet pactum,ne vſq3 ad cētum annos preſcribat̃.vt no.in auť. quas actiones.ſ.de ſacroſan.eccle.Tene menti.¶ Opp.ad idē.qđ actio redhibitoria nō duret niſi ſexaginta diebus.ff.eo.l.ediles.So. ibi quando principale redhibetur propter acceſſoriū,vt equus propter ſellam nō preſtitam,vel male preſtitam,hic autem quando ma
4 le redhibetur ꝓpter ſeipſum.¶ †Et ſic no ꝙ interdū principale fit propter acceſſorium.¶ Itē no.qđ cū venditor oſtendit equum orna
b tumᵇ debet tredere ornamenta:⁊ ſi nō vult tradere,licitū eſt emptori petere infra ſexaginta dies.facit.ff.de fur.l.eum qui.§.non ſolū.illud enim venit in cōtractu in dubio,qđ tempore contractus demonſtrat̃.ff.e.l.ediles.§.Pediꝰ.ſed tū ſi emptor nō vult petere,ſed agere ad ornamēta,poteſt perpetuo,vt.l.ij.ff.de cōſti.pec. Et adde qđ
5 no.j.eo.l.pe.¶ †Ulteriusᶜ opp.dicitur hic quod quāto minoris,eſt
c annalis.cōtra.imo eſt perpetua:de act.emp.l.Jul. Sol.quāto minoris,eſt duplicis forme, duplici cauſe, ⁊ duplicis iuris, ⁊ vna eſt ciuilis,alia p̄toria.ſm gl.quā Pe.⁊ Cy.reprehēdūt. ⁊ neſciūt qđ di-
6 cant.⁊ ideo dic vt dixi in.l.ij.ſ.de reſcin.ven.¶ †Opp.quod quāto
d minoris,ᵈ vel redhibitoria,non detur propter vitium.ff.eo.l.ad res. So.in cōtractibus oneroſis,ex quibꝰ transfert̃ dominiū, dat̃ redhibitoria, ⁊ quāto minoris:vt hic.ſecus in cōtractibus lucratiuis,vel vbi nō debet tranſire dominium:vt in contractu locationis,vt ibi.⁊ ratio differētie eſt in cōtractu lucratiuo,quia donatarius ex ipſo cōtractu nō damnificatur.Sed in contractu locationis eſt duplex rō. prima,q2 ediles nō preerant iuriſdictioni locationum:⁊ ſtatuta p̄torum ſunt iuriſdictiōis:ſcđa.q2 redhibere,eſt rem retro reddere.ſed ex contractu locationis quis non conſequitur rem,quia quod nō ha-
7 bet,nō poteſt reddere.¶ †Cōductor enim accipit viſum rei,nō rem. l.Nauta.ff.naute cau.Eſt enim redhibitio in priſtinum ſtatum repoſitio.ff.eo.l.facta.⁊ reſolutio operatur effectū ſuū,ac ſi ab initio actꝰ fuiſſet integer.ff.eo.l.cū aūt.§.Jubent.In contractu tamen emphyteotico,⁊ feudali:⁊ locatione ad nō modicū tempus, videtur quod habeat locū actio ſubſidiaria non directa.q2 ediles nō habebāt hāc iuridictionē.tū q2 caſus eſt ſimilis datur in factū.ff.de preſcri.verb. l.quoties.¶ Sed pone.Papa.diſpēſauit qđ poſſit mihi vēdi quedam res cuiuſdā eccleſie ꝓhibita alienari,⁊ egi redhibitoria,an poſtero alij vendere:Reſpō.nō,q2 redit in naturā ſuā originalē3,omiſſa qualitate extranea ex accidentali,quam aſſumpſit per contractū. vt no.in.d.l.facta.Et quia gratia fuit perſonalis:quia mea perſona poſita eſt in gratia per modum determinate apprehenſionis,et diſpenſationis contra ius cōmune.ar.ff.ſol.mat.l.ſi vero.§.de viro. Et aduerte.lex noſtra tractat de temporibus:⁊ ideo quero.ᵉ an iſta tempora ſint vtilia:gl.dicit ꝙ ſic.in ſui principio.⁊ ideo nō currunt ignorāti,niſi ignorantia ſit ſupina ſecundum glo.facit.q2 ſcire debere reputatur pro vera ſciētia.l.quod te.ff.ſi cer.pet.⁊ dicitur ſupina ignorantia ſecundum qualitatem perſonarum.vt.l.profeſſio.de nu-
8 mepatrimo.li.x.¶ †Sed nūquid ſunt vtilia in proceſſu temporis:
f ⁊ dic ꝙ ſic.vt no.ff.de calum.l.annus.licet cōtra no.in.l.cum ſer.ᶠ ff. eo.prima verior:quia preſcriptiōes pretorie ſunt vtiles in toto ſuo curſu:quia pretor non vult eas currere,niſi quando poteſt adiri.l.ij. §.dies.ff.qs ordo in bo.poſſ.ſer.⁊ hoc tenēt Jac. ⁊ Cy.Pretor eñi non conſiderat niſi dies efficaces.Sed pone,dictat ſtatutum populi.quod redhibitoria poſt ſex menſes proponi nō poſſit intelligitur de vtilibus.Et videtur quod nō:ſed de continuis.quia populi ſtatutu3 eſt de iure ciuili:⁊ preſcriptiones ciuiles ſunt cōtinue,inſti.de perpe.⁊ tempo.preſcrip.in princip.ſed dico quod tale ſtatutū interpretatur eſſe ius commune.Ite3 iſta preſcriptio ſtatutaria redacta eſt ad inſtar pretorie ex materia ⁊ forma.Item iſtud nō eſt tempus naturam imitans.vt.ff.de iudic.l.proponebatur.Si equitatem deſideras,breue eſt.⁊ artificiale:⁊ ideo tēpus vtile eſt.Idem dico ſi ſtatutum dicit quod non poſſit reſtitutio peti in integrum,niſi intra menſem:vel quod non poſſet appellari.niſi eodem die:quia licet re-
g ſtringat tempus,ᵍ nō reſtringit qualitatem temporum:facit quod
9 no.in.c.j.de conſtitu.libro.vj.¶ †Sed pone,ʰ emptor cōuentus ad
h pretium,opponit exceptionem redhibitoriam,vel quanto minoris: quod poteſt,quia cui datur actio,multomagis datur exceptio.ff.de edilitio edicto.l.cum in ea cauſa.An per exceptione3 ſit perpetuata actio:videtur quod non,quia ſuper exceptione non conteſtatur lis:ſed iſte preſcriptiones ſua natura currentes non perpetuantur: imo nec interrumpuntur,niſi lite conteſtata. l.ſi eum. §.fin.ff.ſi quis cau.Fran.accur.diſputādo determinauit contrarium per.l.omnes actiones.de reguliis iuris.l.quod in diem.§.j.de compenſa.⁊.l.ſi autem.§.ſi.de neg.geſt.nam ſi ſalua manet petitio,vt ibi dicitur:ergo perpetuata.⁊ hoc Joan.and.tenet in tit.de emptio.⁊ venditione.§. nunc dicendum.in addi.Non obſt.quod lis non cōteſtetur in exceptione:quia non eſt neceſſe.

a ¶ Preſcribatur.Facit qđ no.gl.in auť. quas actiōes.ſ.de ſac.ſanc. eccle.⁊ in.l.hoc iudicium.§.ſi conuenerit.ff.communi diui. dixi poſt Jo.de imo.in.l.nemo poteſt.ff.de leg.j.
b ¶ Ornatum.Uide Bar.in.§.non ſolum.hic alleg.
c ¶ Ulterius.vide Bal.in.l.penul.in prin.j.eo.

1 ☞ Factū alienum,an quis promittere poſſit.

¶ Lex tertia.

Si apud. Quoties eſt neceſſe ꝓbare duo, nō ſufficit ꝓbare alterū:⁊ hic oportet probare duas fugas,ſi a poſſeſſore incipias.Poteſt quis promittere factu3 ſerui ⁊ ſubditi ſui ſicut ſuum,quādo hoc eſt de natura cōtractus:⁊ etiam quando eſt vltra naturam.Index ſecundum qualitatem probationum,debet pronūtiare.hoc dicit.¶ No.in verſicu.temere.quod quis temere ꝓmittit,ſue te-
1 meritati imputare debet.¶ †Oppo.quod factum alienum nō poſſit promitti:vt inſtit.de inutil.ſtipu.§.ſi quis alium. Sol.vt in glo.vel dic quod hic nō obligor ad factum alienum faciendum:quia implicat contradictionem.vt.j. de cadu.tollen.l.j.§.ne autem.Sed obligor ꝓpter factum alienum.ff.de euic.l.ſi ita quis.⁊ ff.de pactis.l.nor impoſſibile.

1 ☞ Res vendita quandoq3 redhibetur ob pactum.quandoq3 propter vitiu3:vt fundus peſtiferus:⁊ an vtraq3 actio ſit redhibitoria:⁊ ſic pretoria.
2 Redhibitoria,que dicatur pretoria.
3 Redhibitoria,pro quibus rebus datur.
4 Liber ſi ita corruptus vendatur,vt in eo quis ſtudere non poſſit,an poſſit pretium repeti.
5 An venditor rem non vitioſam emptore non contento recipiens,redhibitoria teneatur ad pretium.
6 Redhibitione rei facta,an fiſcus teneatur reſtituere gabellam quam accepit pro cōtractu.
7 Sententia lata eſt quod venditor recipiat rem ⁊ reddat pretium:an ex iſta ſententia naſcatur venditori actio in factum,ſi emptor non vult vti ſententia.8.
9 Redhibitoria agēs,⁊ ſuccūbens,an poſſit intra annum agere quanto minoris.
10 Quid ſi venditor conuentus non vult reddere pretium,qualiter punitur.
11 Redhibitoria agens,an teneatur reddere penas.
12 Dictum ſemel,quando dicatur eſſe repetitu3.
13 Emptores duo,rerum , an cogantur litigare per vnum.
14 Actio redhibitoria,an competat cōtra quemlibet venditorem inſolidum.ſi multi vendiderunt.⁊ nu.15.
16 Actio ciuilis,cum oriatur ex publicis criminibus,quare talis ciuilis non poteſt intentari noxaliter.
17 Dominus tenet̃ de culpa procuratoris,ſi procurator emptoris fecit rem deteriorem.
18 Redhibitoria,non datur ſcienti vitium.
19 Fideiuſſor cōtractus,an poſſit conueniri redhibitoria.
20 Redhibitoria,non habet locum in venditionibus fiſcalibus.

¶ Lex quarta.

Si predium. Res quādoque redhibetur ob pactū,quādoq3 ob vitiū:vt fundꝰ peſtiferus.hoc dicit.
1 ¶ †Quero.nūquid vtraq3 actio ſit redhibitoria,⁊ ſic pretoria:Reſpondeo quod non:quia ex pacto expreſſo oritur ciuilis:ſed an iſta pretoria eſt proprium nomē actionis;gloſſ.ſentit quod ſit adiectio.⁊ Azo.dicit qđ eſt in factum

d ¶ Quanto minoris.An redhibitoria ⁊ quāto minoris habeant locum in contractu donationis:⁊ in cōtractu locationis,⁊ emphyteuſis,⁊ feudi,etiam ad magnum tempus, an habeant locum in contractibus innominatis.vide quodno. Bald.in.l.ex placito.in.xv.queſt. j.de rerum permuta.

☞ Additio.Aduerte. q2 contra hoc facit in arg.l. cū pater.§.xv.de leg.iij.ſed pro ſententia Bal.hic facit quod ipſe dixit in.l.j.ſ.ſine cēſu.vel reli. ⁊ pro intellectu.d.§.xv. vide Bald. ff.de tranſac.l. cum hi. §.ſed ſi pluribus. Jo. Frā. muſap.

e ¶ Quero. Uide gloſ.⁊ Barto.in rubr. de diuer. et tempo.preſcript. in fin.

f ¶ L.cum ſex. Uide gl.hic.

g ¶ Tempus. Uide qđ no. Bal.in authen. hodie.in verſi.illud cōmune.j.de appel.

h ¶ Sed pone.Uide Barto.in.d.l. omnes.⁊ i. l. ſi autem.§.ſi. hic alle. ⁊ Bald in. l.cum notiſſimi. §. imo. in ſi.j. de preſcri. xxx.anno.

h ¶ Sed pone.No. quod ſola propoſitio exceptionis perpetuat actionem , quod bene not. facit text.in l.ij. ſ. vbi in rem actio. adde l. In conſtitutionibus ff.de actio.⁊ obl. ⁊ hoc tenet Jac. butri. in.l.ſi eum. §. fina. ff.ſi quis cau.⁊ eum ſequitur ibi Bald. et Bald.in.l.fina.in prin.ff.de eo per

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

quem fact.fue.⁊ in.l.j.§.ex delic.defuncto.⁊ Ang.in.d.§.ſi.nõ tamẽ ibi all.Bal.hic.vide que no.in recol.And.Barba.
a ¶ Conſtitutiones.Vide Bal.in.l.ſiue pars.ſ.de dila.⁊ in.l.Id qđ pauperibus.ſ.de epi.⁊ cle.
b ¶ Pꝛo quibus.Vide bonam gl.in.l.j.in pꝛin.ff.eo.
c ¶ Et ideo ſi ſtatutum.No.ſi ſtatutũ loquitur de percuſſiõe,nõ hʒ locũ in parua percuſſione, vide qđ no.i.l. q̃ſitũ.ff.de re iud. And.bar.
d ¶ Syndici. Vid q̃ dixi poſt Bart. in.l. denũtiaſſe.§. quid tamen.ff.de adul.⁊ adde.l. q̃ſituʒ.in fi.ff.de re iud.⁊.l.Itẽ apud §.cui.ff.de iniu.q̃ adhoc alle.p Lu.ro.i.l.ſi vero.§.de viro.in.iij.cart.ff. ſo.ma.⁊ vid Bal. in.l.j.in lect.antiqua.ff.eodem.
e ¶ Sed pone.Ad de.l.cuʒ in ea.§.j. ff.e.ti.facit. l.fi.§. pterea. ſ.de iure do.Imo.in.l.ſcire debemꝰ.ff.de verb.obli.⁊ tenemẽti in materia: qꝛ due ſunt actiones quãto minoris,vna ciuilis,⁊ alia ptoria,⁊ vna eſt vilioꝛ altera in pluribus , ſuper quo vide no.per Bald.in.l.ij.in.ij. q.ſ.de reſcin.vẽ. ⁊ Bar.poſt gl.in l.Jul.in pꝛinc.ff. de actio.emp.
f ¶ Redhibitoꝛia. Sed quid ſi emptoꝛ adhuc non impleuit ꝯtractũ ex parte ſua,vide Bald. in.l.ex placito.in.xv. q.ſ.de rerum permuta.
g ¶ Judiciũ. Sicut dicitur in caſu.l. Julianus. §. offerri.ff. d actione empt.
h ¶ Acceſſiones. Facit quod not. Bar.in.l.ſi filius. §.j.ff.de ver.obli.
i ¶ Redhibitiõe. Et ad.q.quis debeat ſoluere gabellã.vide Bart. i rub.de re.credi.
k ¶ Sed nunquid. Cõtra Bal. videtur.gl.in. §.qꝛ aſſidua.hic alleg.⁊ in.l. venditoꝛ.eo. titu.ff.

ptoꝛia.als redhibitoꝛia,nã ex omni edicto naſcit̃ in factũ.⁊ iſtud eſt nomẽ pprĩũ actiõis.⁊ tñ adiũgitur ꝙ redhibitoꝛia eſt adiectio effectũ actiõis ſignificãs,⁊ exitũ cõtrouerſie demõſtrans:⁊ tñ iſta actio in factũ eſt bone fidei:qꝛ eſt eadẽ cũ vtili ex empto. Alij dicũt ꝙ eſt nomẽ pprĩũ actiõis,qꝛ differẽtia ſpecificata dat nomẽ actioni.¶ So.ſi genus attẽdas,eſt adiectio.qꝛ nomẽ redhibitoꝛie addit̃ nomini adiectionis in factũ,ſi aũt attẽdas ſpeciẽ iſtius edilitie actionis,⁊ pprĩã figurã, eſt pprĩũ nomẽ, ⁊ ideo nõ eſt vis vtrũ in libello dicatur, ⁊ ppono actionẽ in factum ad redhibẽdũ, vel ppono in factũ redhibitoꝛiã, qꝛ ſub diuerſis vocibus idem ſignificatũ remittitur ⁊ effectus,⁊ etiã qꝛ habito effectu,ſubtilitatẽ nois nõ curamus.l.ij.ſ.de conſti.pecu.cũ ſimi.¶ † Quero. cũ ediles nõ eſſent ptoꝛes:ſed alij magiſtratꝰ, cũ in vꝛbe eẽnt decẽ ⁊ octo ptoꝛes,⁊ ſex ediles. que redhibitoꝛia dꝛ ptoꝛia: Rñdeo, qꝛ largo modo quilibet magiſtratus dicit̃ ptoꝛ,vnde ⁊ cõſtitutiões[a] epiſcopoꝝ ſunt ius ptoꝛiũ,nõ ciuile.¶ † Quero,p qbus[b] rebꝰ debetur redhibitoꝛia:nam ediles nõ loquũtur niſi de homine viuẽte ⁊ pecoꝛe:⁊ ideo p omnibus rebus, dũmodo nõ fuerint res minime.puta vna ſpatula poꝛci.ff.eo.l.ſi tamẽ.§.ſi ſic.pꝛo vitijs paruis nõ dat̃ redhibitoꝛia.ff.eo.cui dens abeſt.⁊ l.j.§.pꝛoinde.nã nõ quelibet infirmitas denominat quẽ infirmũ.ff.eo. l.j.§.ſi intelligatur.et vulnuſculuʒ modicũ nullũ habet in ſe delictũ. vt ibi patet.⁊ ideo ſi ſtatutũ[c] dicit ꝙ ſyndici[d] teneãtur denuntiare percuſſiones ſanguinolẽtas,vbi eſt leuiſſima cutis ſciſſura,denuntianda nõ eſt:qꝛ verba deſinẽtia in oſus, ſignificãt magnitudinẽ:vt.l.ij.ſ.de patri. qui.ſi.diſtra.⁊ ideo leuis ſciſſura ⁊ cicatrix nõ dicitur vulnus. ⁊ ſi in platea eſſet de vulnere pena manus pꝛo tali vulnuſcolo,nõ imponeret̃ taʒ atrox pena: qꝛ modica alteratio nõ denominat infirmita-
4 tes.ff.eo.qui clauũ.§.ſi.¶ † Sed pone.aliquis vẽdidit mihi nouitio libꝛũ ita coꝛruptuʒ,ꝙ in eo ſtudere nõ poſſum,volo repetere ptiũ,⁊ reddere libꝛũ:an poſſum: gl.tãgit in.l.j.in pꝛin.ff. eo.dicas ꝙ poſſum.nã ⁊ ſcriptura dicit̃ vitioſa:vt no.hic Azo.in ſum.ſic ſcriptura teſtamẽti dicit̃ vitiũ.patet.ſ.de edi. diui.adri.tol.l.edicto.⁊ facit.§.Illud aũt qđ.in pemio.ff.vbi vide.⁊ habes ibi de pena ſcriptoꝝ,qui ſcribũt libꝛos legales coꝛrupte.ſed nũquid per vẽditionem iuriũ habet locũ redhibitoꝛia,ſi illa materia nullius eſt pꝛetij: Reſpõ.nõ:vt.ff.eo.l.pꝛoinde Põponius.nec etiã in his que in gñe accidere ſolẽt,niſi ſpecificẽtur,qꝛ niſi ſpecies certa venit acceſſoꝛie,iudicatur de ea vt de pꝛincipali:ſecus ſi vt genus vniuerſale:ſed pone.[e] habet duas res vnico pꝛetio emptas,quarũ vna eſt vitioſa,an ambe redhibent̃: dico ꝙ ſic.ſi ſint res in aliquo officio cõiuncte,qꝛ vbi duo ſunt inſeparata,reſolutio vniꝰ eſt reſolutio alteriꝰ, alias ſecus:vt.ff.eo.l.ediles.§.cũ aũt.vnde refert,an cõſtitutio ptij ſit gñalis ⁊ cõfuſa,an ſit diſtributiua.ff.eo.l.cum eiuſdem.⁊.l.ſi plura.
5 ¶ † Sed pone qđ res nõ erat vitioſa.tamẽ qꝛ emptoꝛ nõ erat cõtentus.vẽditoꝛ recepit eandem,cõuenitur redhibitoꝛia,[f] cũ nõ ſimus in materia pductiua actionis redhibitoꝛie.arg. ff.ad treb.l.debitoꝛ.§.ſi.reſpõ.tenetur.qđ pꝛopter rei receptionẽ pꝛeiudicauit ſibi.ff.eo.l.qđ ſi nolit.§.In factum.vbi tex.eſt no.Sed pone vẽditoꝛ cõuentus redhibitoꝛia ad pꝛetiũ reſtituit illud:nec rehabuit rem:qꝛ non petijt: nec fuit oblata in iudicio,nũquid põt eam amodo petere. Reſpõ.ſic.cũ ſuis acceſſionibus. quas eſt neceſſe peti,ſi emergunt ante litem cõteſta.ſed poſt lit.conteſt.nõ eſt neceſſe peti.qꝛ nõ debet de vno lis cõteſtari,⁊ ideo ad officiũ iudicis pertinet:licet nominatim petite nõ ſint.ff.eo.l.ediles.§.idem ſciendũ.Et ſi dicas.nonne emptoꝛ debuit offerre: Rñdeo.vtiqꝫ:vt ff.eo.l.ediles.§.ſi tamẽ.licet tamẽ hoc nõ fecerit,nõ vitiat̃ iudiciũ.[g]
h Sed nũquid veniũt acceſſiones[h] quas vẽditoꝛ nõ fuiſſet perceptu-rus: Reſpõ.ſic.qꝛ vbi reſtitutio venit vi legalis diſpoſitiõis, nõ inſpicimus habilitatẽ cui reſtitutio ſiẽda eſt iure iam incoꝛpoꝛato re-
6 ſtituenti.vt.ff.eo.l.cũ aũt.§.ſi.qđ eſt notã.¶ † Sed nunquid redhibi
i tione[i] facta tenetur fiſcus reſtituere gabellã,quaʒ accepit pꝛo cõtractu: Reſpon.nõ.ſed venditoꝛ tenetur eaʒ reſtituere emptoꝛi,⁊ ſi nõ ſit mẽtio in ſtatuto quis ſoluat gabellã,intelligit̃ quod ſoluat acqrens nõ vẽdens.tex.eſt no.ff.eo.l.debet.ergo ſoluere debet datiũ in cõmuni ſecũdum Cy.⁊ Rich.alias Nic.de ma.Id autẽ qđ facit emptoꝛ ſuo motu,vel curialitate nõ repetit:quia non dicitur neceſſario fieri.ff.eo.l.debet.que enim ex volũtarijs cauſe motibus dependent nõ dicuntur neceſſaria:ſed volũtaria.tex.eſt nota.in.d.l.debet. Sed
7 † pone.lata eſt ſentẽtia qđ vẽditoꝛ recipiat rem ⁊ reddat pꝛetiũ,an ex iſta ſentẽtia naſcatur venditoꝛi actio in factum,ſi emptoꝛ nõ vult vti ſentẽtia: ⁊ videtur qđ nõ.per tex.no.ff.eo.l.Illud.§.ſi.ſed ibi res nondũ tranſiuit ad condemnationem vtriuſqꝫ partis. hic ſic.⁊ ideo ſtandũ eſt ſentẽtie.Non ob.ff.de mino.l.ſi iudex.qꝛ reſtitutio in integrum nõ dicitur pꝛopꝛie ſententia condemnatoꝛia:nec ex ea oꝛitur actio in factum.Sed pone,vendidiſti mihi ſeruũ omnino inutilem, egi quãto minoꝛis ego eſſem empturꝰ,vel quãto minoꝛis res valet, qđ erit officiũ iudicis: Reſpon.vt reddam ſeruũ,⁊ rehabeam pꝛetium.ff.eo.l.bouem.§.aliquãdo.¶ Sed cõtra hoc opp.qđ talis ſententia pertinet ad foꝛmã redhibitoꝛie,non quãto minoꝛis,a modo agendi denominatur qualitas actionis.ff.eo.l.redhibere.⁊ a modo excipiẽdi denominat̃ qualitas exceptionis.l.ſi.ff.de peti.her.⁊ ideo vbi deficit exceptio,⁊ ſuppletur officiũ iudicis,nõ debet quis dicere excipio : ſed debet dicere officiũ iudicis imploꝛo,⁊ licet exceptio elidat actionẽ,etiam anteꝙ̃ pponatur, ſecus in officio iudicis,⁊ in hoc differũt,ſi alicui denegaretur receptio exceptionum,non poſſet eius officiũ imploꝛari.quod not. Reſpõ.multoties iudicis officiũ iudici cauſe indicat aliqđ in cõſequendo,qđ actio nõ pducit in petẽ-
8 do.¶ † Itẽ opp.nam ſi quanto minoꝛis redigitur ad finalem concluſionem redhibitoꝛie.ergo eſt ſemeſtris,nõ annalis : Reſpõ.imo ſuam vitam retinet:qꝛ officium iudicis non minuit vitam actionis. qđ eſt no.Sed pone,celebꝛatus eſt cõtractus ſub cõditione,nũquid interim dum pẽdet poteſt agi redhibitoꝛia,vel quãto minoꝛis: Reſpon.qđ nõ:quia vbi non eſt obligatio,nõ poteſt eſſe reſolutio.ff.eo. l.bouem.§.ſi ſub cõditione.ſed quare aliud in ſententia cõditionali, vt.l.j.§.biduum.ff.quando appel.ſit: reſpon. quia ibi nõ petitur abſolutio:ſed iniquitatis declaratio, vnde vbi peteret̃ abſolutio, vt in ſentẽtia excommunicationis,non currit interim tempus appellan-
9 di,vt extra de appella.ca.requiſiſti.¶ † Sed pone,egi redhibitoꝛia poſt ſex menſes,⁊ ſuccubui:an potero intra annũ agere quanto minoꝛis: videtur qđ nõ,quia elegi. Reſpõdeo,quandoqꝫ cõpetũt duo auxilia,quoꝝ vnum eſt breue,alteruʒ maioꝛis ſpatij:ſi denegatur bꝛeue,poteſt aliud locũ habere.ff.eo.l.ſi tamẽ.§.nõ nocebit.nec dicitur electum,quod eſt pꝛeſcriptione abſoꝛptum,quod eſt no.¶ Sed pone,emi ſeruũ,qui habebat plura vitia,egi quãto minoꝛis de vno vitio,pꝛoteſtãdo de alijs que nunc ignoꝛo,an pcedit libellus: ⁊ videtur qđ nõ:quia eſt diuiſiuus cauſe.dic qđ pꝛocedit,⁊ pſtatio pꝛecedens facit,vt de nõ apparenti agatur tẽpoꝛe apparentie.d.l.ſi tamen.§.pe.vbi eſt.tex.no.ſed nunqd redhibitoꝛia poteſt eſſe in ſuſpẽſo inter duos agẽtes: Reſpon.ſic,quia quod ſuſpenditur a iure.ha-
10 bet effectũ conditionis.ff.eo.l.bouem.§.ſi.in tex.no. ¶ † Sed pone quod venditoꝛ conuentus redhibitoꝛia,non vult reddere pꝛetium. reſpon.condemnatur in duplum.ſed ſi vult reddere,ſecus:ſed quomodo ſciam ſi vult reddere: Reſpon.ſi ſe pꝛeparat ad reddendum. ff.eo.l.redhibitoꝛia actio.In tex.⁊ gl.no.⁊ ſic habes qualiter intelligatur ſtatutũ dictans,ſi quis noluit ſoluere pecuniam,perdat poſ-
11 ſeſſionẽ,⁊ tene mẽti.¶ † Sed nunquid[k] agens redhibitoꝛia, tenea-
k tur redere penas: Reſpõ.ſic,ſi habet reſpectũ ad rem,ſicut eſt actio vi bonoꝛum raptoꝝ,ſecus ſi haberet reſpectum ad perſonam:ſicut actio iniuriarũ.ff.eo.l.bouẽ.§.ſi quis ſeruum.tex.eſt ibi nota.¶ Et not.ꝙ ille qui redhibet,non tenetur pꝛomittere niſi de ſuo facto.ff. eo.l.cum mihi.intelligendo de ſuo vere, vel ficte. id eſt mediate. vt
12 ibi patet.¶ † Deinde videmus in hac.l.quod aliquid venit ppter pꝛomiſſum,certe etiam venit pꝛopter dictum.Sed aduerte,aut dictum eſt ad foꝛmam ⁊ intellectum futuri actus: ⁊ intelligitur repetiti.ff.eo.l.ſi vero ante, Aut eſt dictum nugatoꝛie,⁊ tunc ſecus.ff.eo.l. ſciendum.§.dictum.⁊ quoties qualitas facti contradicit dicto, vel pꝛomiſſo,habet locum redhibitoꝛia.ff.eo.l.ſi quid.§.fin.ſed ſi hoc eſt verum:ergo in contractibus nominatis,ſi non ſeruatur pꝛomiſſum, habet locũ redhibitoꝛia,vel quanto minoꝛis:licet non habet locũ condictio ob cauſam. Reſpõ.verũ eſt,ſi dictũ vel pꝛomiſſuʒ reſpicit qualitatem vel bonitatẽ rei,ſecus ſi alienas cõuentiones.ſ.de pact.

inter

inter empto.l.cū te.ſcias ēt qđ aliqđ venit ꝓ
pter cõſuetudinē.ff.e.l.qđ ſi nolit.§.qꝛ aſſidua.
vnde vēditoꝛ cogitur facere inſtrm̄.qđ ita eſt
cõſuetū.¶ Pone ergo ꝙ nõ vult facere,vtrū
tenetur redhibitoꝛia? R̄ ñ.nõ:qꝛ per hoc non
fit res deterioꝛ:ſꝫ ꝓbatio ſit occultioꝛ,cautio-
nes preſtantur etiā in iſtis iudicijs.Sed ſcias
ꝙ diuerſe qualitates factoꝝ,diuerſas exigūt
foꝛmas ꝛ cautiones.e.l.redhibere.§.idē Põ-
ponius.ſed qualiter eſt intelligendum dictū?
Reſpon.quandoq; late id eſt ſi macula inde-
finite negatur apud omnes debet verifica.ff.
e.l.quod ſi nolit.§.j.quandoq; cū quodā tēpe-
ramento:qꝛ que indefinite pꝛoferuntur,debēt
cum moderamine intelligi.ff.eo.l.ſi quid ven-
ditoꝛ. in princip.quandoq; inſpicitur opinio
vulgi,vt.ff.eod.l.ſciendum.§.illud.¶ Sed po-
a ne [a] ꝙ emptoꝛ deceſſit duobus heredibus reli
ctis,vn⁹ vult agere redhibitoꝛia,alter non,an
poteſt.R̄eſpon.nõ,ſi coꝛpus eſt in reſtitutio-
ne:ſed ſi homo moꝛtuus ſit,qui fuit venditus,
ita qđ non tractaꝛ niſi de pꝛetio diuiſibili:tūc
agere poteſt,ꝛ eſt ratio:qꝛ diuiſibile partialē
obligationem diſcernit:ſed indiuiſibile ꝓpꝛiā
concernit conſecutionē.ff.eo.l.quod ſi nolit.§.
13 idē ait homine.¶ †Sed pone econtra quod
b plures vendiderunt [b] vni,conueniuntur red-
hibitoꝛia,vnus conſtituit vnum pꝛocuratoꝛē,
alter alium,vtrum cogātur per vnum litiga-
re.R̄ ñ.aut contraxerunt tanquam ſinguli ſe-
oꝛſum negotiantes,ꝛ non cogūtur dare eun-
dem pꝛocuratoꝛem:aut tanquam coꝛrei ꝛ co-
guntur.Idē ſi tanquam ſocij:quia tota ſocie-
tas vicem vnius perſone habet.ff.eo.l.quod ſi
nolit.§.ſi venditoꝛ.ver. Idem erit dicēdū.ꝛ.l.
c iuſtiſſime.§.pꝛoponiꝛ.[c] ſed nūquid hodie plu
d res rei [d] habeant bñficiū diuiſionis.rñ.ſic.ta-
men nihilominus coguntur per vnū litigare.
ff.de exer.l ne ī plures.¶ Itē ſi ex vna pſona
oꝛiginali in plures diſtribuitur obligatio,vn⁹
pꝛocuratoꝛ dandus eſt.d.l.qđ ſi nolit.§.ſi plu-
res,ꝛ arg.ff.de cõdi.ꝛ demõ.l.cui fund⁹.in fin.
14 ¶ †Sed pone [e].ego emi a tribus mercatoꝛi-
e bus,beſtiaram ſimul vēdentibus poꝛcos:vel
captas:vel alia animalia:vt a venalitiarijs ſer
uoꝝ,emi ſeruos,ago redhibitoꝛia,vel quāto
minoꝛis:vtrū poſſuꝫ agere cõtra quēlibet in-
ſolidū:rñ.ꝯ eū q maioꝛē partē hꝫ poſſum inſo
lidum agere,ꝛ ſi oēs hn̄t equalē partē,adhuc
poſſum inſolidū foꝛmare libellū:qꝛ lex preſu-
mit hos mercatoꝛes eſſe ſocios,quoniā ita cõ-
ſuetum eſt,ꝛ ideo q hꝫ maioꝛē partē,vel nõ mi
noꝛē,cogiꝛ iudiciū pati pꝛo tota iſta pſumpta
ſocietate,ſecus ſi haberet minoꝛē partē:nā tūc
nõ cogiꝛ niſi pꝛo ſua particula cõueniri,nõ eīm
pertinet ad parū habentē in ſocietate,totum
f onus iudicij [f] ſubire:vt.d.l.iuſtiſſime.§.pꝛopo-
15 nitur.¶ †Et not.qꝛ hec ſpecialia ſunt in iſtis
cõmercatoꝛib⁹,ſecus in alijs ꝯpꝛomiſſoꝛib⁹:vt
l.reos.§.cū tabulis.de duob.reis.Et ſunt duo
ſpecialia.pꝛimo:qꝛ teneńꝛ inſolidū illi qui non
ꝓmiſit ſolidū.ſcđo.qꝛ ille qui ꝯxit cū plurib⁹,
nõ cogiꝛ litigare niſi cū vno ſm̄ Iac.but.ꝛ idē
puto in mercatoꝛibus olei,vel aliarū rerū,qui
ex oꝛdinatione ꝛ diſpoſitiõe iuris cõueniūtur
redhibitoꝛia,vel quāto minoꝛis.Nam in iſtis
edilitijs actionibus eſt ſpecialitas,ſi aūt agiꝛ
ſm̄ rectā viā ex conſenſu:tūc ius cõe ſeruaꝛ.d.
§.pꝛoponiꝛ.ꝛ.§.quāuis.ꝛ ſic vberioꝛ eſt pꝛoui-
dentia legis,quā cogitatio hoīs,ſic.ī.de app.
l.amplioꝛē.in pꝛinci. ꝛ videꝛ aliqđ indiuiduū
in reſolutionem,quod eſt diuiduum conſtru-
ctione.dicto.§.ſi plures.deinde nos habemus
qđ ſi emptoꝛ põt ꝯueniri noxali ex pꝛeteritis
noxis,datur ei redhibitoꝛia,ꝛ quanto mino-
ris,ꝛ iſta noxalis actio nõ hꝫ locū in publicis
16 delictis.¶ †Quero igiꝛ,cū ex publicis crimi
nibus oꝛiaꝛ ciuilis actio.ff.ꝓ ſocio.l.nec qcꝙ.
quare iſta ciuilis nõ põt noxaliter intētari:vt
ff.de ꝟb.ſig.l.hec ſtip.ꝛ.ff.e.l.quis ſit fugitiu⁹.

a ¶ Sed pone. Vide que not. Bar. in.l.iam tamen.§.ſi tamē plures.ff.iudic.ſol.

b ¶ Vendiderunt. Vide no.ꝑ Bart. in loco pꝛoxi.alle.

c ¶ §.pꝛoponitur. Vide clarius in alia.q.ver. ſed pone ego.

d ¶ Plures rei. vide latius not.per gl.ꝛ Bar.i.l.iam tamen.§.ſi in plures.ff.iudi.ſol.

e ¶ Sed pone. Vide notat.i.l.eandem.in.vij.qđ.ff.de duo.reis.

§.qđ aūt.rñ.qđ publica iudicia nõ ſunt inuēta
pꝛopter vtilitatē pꝛiuatoꝝ.ſed pꝛopter publi-
cam vindictā.l.ꝑe.ff.ſi ex noxa.cau.aga.Pꝛe-
terea:cū publica vltimo ſit in pꝛõptu,iudiciū
noxale eſſet momentaneū.arg.l.j.ī.de cul.reo.
cū velox pena conſumat ſceleratos,ꝛ ꝓpterea
p̄toꝛ actionē noxalē ex publicis criminib⁹ non
inſtituit.Et addo qđ no.in.l.ꝑe.de cõdi.ob cau.
ꝛ tū ꝓpter capitales culpas fit redhibitio. dꝛ
aūt capitalis culpa a genere pene:qꝛ qualitas
criminis denominaꝛ a gñe pene:ſed qualitas
iudicij a genere legis.ff.e.l.cū aūt.§.excipitur.
17 ¶ †Et no.ꝙ dn̄s teneꝛ ex culpa pꝛocuratoꝛis
puta ſi pꝛocuratoꝛ emptoꝛis fecit rē deterioꝛē
qđ intellige de pꝛocuratoꝛe cuius mandatum
trahatur ad hoc.nā vbi abſolute fit de pꝛocu-
ratoꝛe mentio,intelligiꝛ de ſolēni ꝛ legitimo.
ff.eo.l.ediles etiā.§.ꝓcuratoꝛio.ꝛ ideo ſi ſtatu-
tum dicit qđ nõ teneat ꝓceſſus,niſi pꝛoducto
inſtr̄o pꝛocuratoꝛis,intelligitur de ſufficienti
mādato dato.Sꝫ pone qđ pꝛocuratoꝛ empto-
ris ſeruū emptū vulnerauit,ex antiqua inimi-
citia q̄ erat inter eos:nõ aūt obtētu dn̄ij:ſicut
eſſet ſi vulneraſſet:qꝛ iacebat cū vxoꝛe dn̄i,vel
furabaꝛ frumēta dn̄i.R̄ ñd.ad hoc non teneꝛ
dn̄s.l.ediles etiā.§.pedius.ſm̄ Richar.mal.ꝛ
g facit ad.q.dictat ſtatutum [g] qđ ſi quis offendit
offendentē ſe,vel ſuos vſq; in quartū gradū:
ſit media pena:ſi aūt offendit cõſoꝛtē offendē-
tis,ſit pena manus,modo ponamus:Titius
offendit fratrem meum,ꝛ frater titij offendit
me,deinde offendi titiū,nā ſi tanquā conſoꝛ-
tem fratris ſui,eſſet pena manus,ſi tanꝙ offen
ſoꝛē fratris ꝛ cõſoꝛtis mei,eſt pena minoꝛ,vꝛ
igiꝛ diſtinguēdus animi motus ex actuū qua-
litate:nā ſi iſte titius percuſſerat manu vacua,
ꝛ leuiter fratrē meū ſꝫ frater titij grauiter me
afflixerat.et ego pꝛoinde titiū occido,pſumiꝛ
vindicta facta in cõſoꝛtē,ꝛ eſt pena perſonalis
alias ſi leuiter ꝛ cõſonāter offenſe mee:tūc eſt
minoꝛ pena,ꝛ ſic ictus contēplādi ſunt,ex qb⁹
pꝛeſumiꝛ cā mot⁹.ſꝫ ſi nihil apparet,in dubio
minoꝛ pena eligēda eſt.ff.de penis.l.ſi pſes.vt
pꝛeſumamus inter duos dolos minoꝛē.dolū.
i.minus puniēdū facit ad queſtionē de eo qui
pꝛomiſit pꝛo ſuis adherentib⁹:qꝛ intelligiꝛ ꝓ
miſiſſe de nõ offendēdo occaſiõe guerre,nec de
alijs inimicicitijs ſingularib⁹ hoīs ad hoīem.
Tene mēti.Id enim qđ nõ ſubijcitur materie
belli,nõ venit in natura pacti,vel pacis. Sed
h nunquid [h] edilitijs actionib⁹ põt renuntiari.
R̄ ñ.ſic.nā vbi ꝯctus tenet:ſed aliquo bñficio
põt impugnari,tūc vꝫ renūtiatio:ſed ſi cõtra-
ctus ipſo iure nõ valet,tūc renūtiatio nil ope-
ratur:vt.ff.de pac.do.l.cõueniri.ſm̄ Rich.ma
lūb.rñ.ſi qs ꝑ induſtriā aduerſarijs ignoꝛāter
renūtiauit nõ nocet ei renūtiatio gn̄alis.tex.
18 eſt no.ff.e.l.queriꝛ.§.ſi venditoꝛ.¶ †Et no.ꝙ
ſciēti vitiū nõ daꝛ redhibitoꝛia.Sꝫ qđ ſi ſciens
agat ex perſona ignoꝛantis:vt qꝛ pꝛocuratoꝛ
ignoꝛans emit rē,quā dn̄s ſciebat vitioſam.rñ.
aut dn̄s agit vtili,ꝛ repelliꝛ. aut ꝓcuratoꝛ ex-
periꝛ directa conſenſu dn̄i,ꝛ tūc ſecus,ꝛ ſic ex
directa q̄ nõ eſt eliſa,nec elidēda,naſciꝛ vtilis
elidēda,qđ eſt no.ff.e.l.cū mancipiū.§.ſi,vbi de
hoc.ꝛ ſic ꝓcuratoꝛ nõ vult agere,facit dn̄s ſibi
cedi directam.in nūtio ſec⁹:qꝛ nõ habet ius qđ
poſſit cedere,ꝛ ideo ſola ſciētia,vel ignoꝛantia
ſpectaꝛ dn̄i,ꝛ nõ nūtij ſm̄ Azo.in ſumma:quia
in nūtio actus nõ recipit,nec ſubſtantiam,nec
16 qualitatem.¶ †Vltimo q̄ro,nunqđ fideiuſſoꝛ
ꝯct⁹ poſſit ꝯueniri redhibitoꝛia,ꝛ ſic ad diſtra-
ctum:vꝛ qđ nõ:qꝛ aliud eſt fideiubere in ꝯctu,
aliud in diſtractu.ſꝫ tex.determinat ꝯtrium:qꝛ
fideiubēs in ꝯctibus qui poſſunt per pꝛeſen-
tiā reſolui videꝛ in omnem cauſam fideiubere
ff.e.l.latinus largus.Quid debet ꝓbare agēs
redhibitoꝛia.R̄ ñd.cauſam ſue intētiõis verā
20 eſſe.l.ſi.Non ſunt alia.¶ †Vltimo [i] nota quod
i in venditionibus fiſcalibus nõ hꝫ locū redhi-

f ¶ Onus iudicij. Vide Ange.in.l.reos.in pꝛin.ꝛ ibi Imo.ff.de duob.reis.

g ¶ Statutū. Facit ad no.per barto.in.l.aut facta.i pꝛin.ff.de penis.ꝛ in.l.virum.la.ij.ff.de furtis.ꝛ viđ Imo.in.l.ſi ſtipulatus fuero ꝓ eo non fieri.ff.đ ver.bo.obli.

h ¶ Sed nunquid. Vide quod nota. Bal.in.l.j.in op.ſ.eodem.

i ¶ Vltimo. Vide Bal.in.l.j.in vlti.col.ſ.de here.vel act.vend.

a ¶ Ex gñali.vide Bart.in.l.j.ff.de his q ſunt ſui vel alie.iur.⁊ que no. Bar.in.l.ãbitioſa.ff.de decret.ab ordi.fac.

¶ No.ꝙ mechanici. No.ꝙ mechanici nõ pñt ſtatuere qđ đ laborerio vnius nõ ſe intromittat alter,vide Inn in.c.cũ acceſſiſſent.de ꝯſti.vbi alle.iſtam.l.j.vide ibi Bal.⁊ ibi dixi.And.Barb.

c ¶ Sꝫ qd ſi guelphi.No.de bãnis factis a ciuib⁹ ꝑpter partialitatẽ.vide tex.no.in.l.ſi qs ingenuã.§.in ciuilibus.ff.de capti.And. Barb.

d ¶ Intriſeci.viđ Bar.in.l.oẽs populi.in.ij.q.princ.⁊ Bal.ff.de iuſti.⁊ iure.A.B.

e ¶ Perpetui.vide Bal.in.l.j.ĵ.de here.inſtit.

f ¶ Foro. Viđ hic gl.⁊ Bar.i.l.hr̃s abſens.§.proinde ff.de iud.

g ¶ Bãniti. Vide Bart.in.l.j.ff. ad leg iul.maie.⁊ qđ ſtatim hic ſequit̃.

h ¶ Non pñt.vide Bal.in.l.j.ĵ.đ his ꝗ pene no.⁊ tex. in aut.de fideiuſſ. in ꝑ.in.in ✝.moleſtus.vbi eſt tex.ꝑ Bal.⁊ hic ꝑ Joan.de Jmo.i.l.luci⁹.§.tres.⁊ ibi ꝑ gl.⁊ bar.ff.ad tre.

i ¶ Sꝫ ꝫdico.No. qđ fictio i ſtatuto hꝫ locũ ſup cauſã lꝫ nõ ſup re,ſi qs fuerit letalit̃ vulnerat⁹ die venerꝫ ſancti,hr̃ vt mortuus,ſtante ſtatuto,ſi qs occiderit die veneris ſctõ vide gl.ſing.in.l.q ſtichũ.ff.de ꝯfeſ. Bal.i.l.trãſigere. C.de trãſ.bal.i.c. j.q.mo.feu.amit. x.col.vide tex.no. in.c.ad audiẽtiã. de cle.nõ reſid.⁊ d.Jo.ibi notãter loquitur.an autẽ in iuramẽto hẽat locum fictio,vide elegantẽ tex.in.c. ex pte.đ cle.nõ reſi.lꝫ iurm ſit ſeruãdũ ex forma ſpecifica.c.ad noſtrã.

bitoria:ſed in vẽditionibus ciuitatum ſic.ergo cõtractus ciuitatis non dicitur contractus fiſcalis.ff.e.l.j.§.illud.⁊ eſt tex.ibi no.Aduerte ergo miſer ſcholaris,qui materias extraordinarias non ſtudes,quanta ⁊ qualia dicta ſint valde ꝑo.⁊c.

¶ De monopolijs ⁊c. Titu.lviij.

1 ☞ Statuta,vel pacta iniqua non valent.
2 Mechanici,vel fabri non poſſunt inter ſe ſtatuere quod de laborerio vnius alter ſe intromittat.
3 Judex negligens in puniendo maleficia,an puniatur.
4 Guelphi,ſi faciunt ordinamenta cõtra gebellinos,an dicatur monopolium.
5 Dãnat⁹ perpetuo exilio,vt in caſu huius legis,an dicatur deportatus.

¶ Lex vnica.

Jubemus. Primo ꝓhibet monopolia generalit̃. Scđo deſcendit ad duplicem ſpeciem.Primo quãdo ſup pretijs rerum.Scđo,quãdo ſuper operis.Tertio,dicit trãſgreſſores ſtatuti illiciti nõ puniri.Quarto mandat,ꝯtra ſtatuẽtes inquiri.Quinto,ponit penã faciẽtib⁹ conuẽticula.Sexto,ponit penam primatibus collegiorũ.Septimo,punit negligẽtiã iudicũ, Prima ibi,ne ve,que diuiditur in duas ꝑtes, ſcđa ibi,edificiorũ quoqꝫ.tertia ibi,data licentia.quarta ibi,omnia que.quinta ibi,ſi qs aũt. ſexta ibi,ceterarũ.ſeptima ibi,officio.¶ †No
1 ta iniqua ſtatuta,vel pacta non valere.¶ No.
a ex generali[a] licentia ſtatuendi nõ dari poteſtatem iniquas cõdendi leges.Jtẽ nec generalis cõfirmatio veterũ ſtatutorũ confirmat illicita: vt hic in verſ.ſacro iam elicito ⁊c.Tene mẽti. ¶ No.ꝙ non valet ſtatutũ,vel cõuentio quod non vendat̃ vel ematur frumentũ niſi certo pacto.⁊ idẽ in alijs rebus venalibus.¶ †No.ꝙ
2 mechanici[b],vel fabri nõ pñt inter ſe ſtatuere.
b vel paciſci qđ de laborerio vnius nõ intromittat ſe alter.Et idẽ de ꝑſcriptoribus,ſi tñ tota ciuitas ſtatueret:hoc bene valeret de iure.Jdẽ ſi artifices ſtatuerent habita authoritate a republica.¶ No.ꝙ qui iniquũ ſtatutũ tranſgreditur.nõ vituperatur.¶ No.ꝙ qñ delictũ per modũ conſpirationis committit̃,per inquiſitionẽ proceditur.¶ No.ſpecialiter puniri primatẽ artis.puta Peruſij camerlingũ,qui authorat̃ ⁊ cõſentit male ſtatuentibus.¶ †No.
3 puniri iudicẽ negligẽtẽ punire maleficia.ꝯcor. ĵ.de deſer.l.j.lib.xij.vbi de hoc monopolio hr̃ extra de conſti.c.cũ acceſſiſſent.per Jnn.⁊.c.cũ omnes.⁊ vide quod not.Bart.in.l.ſodales.de colle.illici.⁊ de extraor.crimi.l.ſub pretextu.ꝑ Bart.vbi dicit qđ ſuperior põt mãdare quod portẽtur ſibi ſtatuta collegiorũ ⁊ ſtatutorum, ⁊ ſi qua ſunt que ſapiunt monopoliũ,procedet
4 ſm̃ hanc legem.¶ †Sed quid ſi Guelphi[c] fa-
c ciunt ordinamẽta contra gebellinos,an dicat̃ monopoliũ:Rñ.aut faciunt ad vſurpationẽ alicuius priuati cõmodi,⁊ eſt monopolium:vt hic,aut propter bonũ publicũ:⁊ tũc ſecus.Jn dubio aũt preſumit̃ cõtra conſpiratores qui ſe pactis cõſtringũt:vt hic.⁊ debẽt expelli de ciuitate,⁊ bona eorum publicari:vt hic.Sed qđ
d ſi intrinſeci[d] faciũt ordinamenta contra expulſos:Rñ.ſi ſunt iuſte expulſi,⁊ penã merentur, nõ eſt monopolium,ſecus ſi iniuſte ⁊ tunc confinia ꝗ aſſignant̃ eis.poſſunt ſperni corã iuſto pretore:vt hic,in ver.data licẽtia.Dicet aliqs, ꝙ totus populus hoc facit.rñ.popul⁹ decipit̃, ⁊ a conſpiratoribus ſepe fallitur:vt pꝫ Marci.xv.Mat.xxvj.⁊ ideo multitudo peccatum
5 excuſat.ff.qui ⁊ a qui.l.ſi priuat⁹.⁊ de ele.c.oſius.cũ ſimi.¶ †Quero.
e dicit hic quod imponitur pena perpetui[e] exilij,⁊ publicationis bonorum.an iſte dicatur deportari:Reſpond.non,ſed forbanniri: quia non aſſignatur ei inſula,⁊ ſic eſt de bannitis noſtri temporis. Jnſule autem aſſignabantur deportatis,vt ibi propter malum aerem cito morerentur:ſicut ⁊ hodie facit dominus rex Aragonie,qui viuit quaſi ad literam ſecundum ius commune,vt audiui a diſcipulis meis de Aragonia.Et adde quod dicam.ĵ.de heredibus inſtituendis.l.j.⁊c.

¶ De nundinis ⁊ mercationibus. Titu.lix.

1 ☞ Nundine ſunt priuilegiate a carceribus.⁊c.
2 Conſeruator nundinarum,non debet pati ibidem aliquam fraudem fieri.
3 Nundinas frequentantes,non poſſunt capi pro repreſalijs.

¶ Lex vnica.

Qui exercendorum. Jlli quibus ſunt nundine,non poſſunt venientes ad nundinas cauſa debiti arreſtare:nec merces eorum ſequeſtrare:nec aliquam partem merciũ ratione territorij accipere:nec aliqđ dacium imponere vel pedagium:vel gabellã:nundinantes enim
1 liberi ſunt tempore nundinarum in acceſſu,mora,⁊ receſſu.¶ †Jn tex.ibi,conueniant.nam cum ſunt vocati,⁊ fidati,⁊ ad nundinas,nõ debent pro alijs debitis conueniri,ſecus ſi non eſſent nundine affidate,ſed de facto aliqui facerẽt mercata in aliquo loco.ſicut fit Padue bis in hebdomada.⁊ Peruſij quolibet ſabbato.niſi enim veniẽtes ad nundinas ſint affidati per preconem,vel per hanc legem:qꝛ ſunt nundine notabiles,⁊ in priuilegium conceſſe,ſicut eſt Peruſij ſemel in anno in feſto omnium Sanctorum,non habet locum hec lex,⁊ ita ſeruat conſuetudo generalis Jtalie.⁊ vulgus non appellat nundinas,niſi iſtas precipuas ⁊ ſolennes. Alia enim mercata poſſunt fieri ſine priuilegio principis:quia cõſiſtunt in facto ſecundum
2 Nico.de ma.¶ †Jn text.ibi,debiti,ſcilicet alias contracti.ſecus in
f ipſo foro.[f] nam ille qui preeſt nundinis,nõ debet pati aliquam fraudem ibi fieri.Jdeo enim preeſt,ne illicita cõmittantur.l.illicitas.ff.
3 de offi.pre.¶ †Sed nunquid banniti[g] poſſunt venire ad nundinas:
g dic quod non:quia non intelligitur eis data fiduciaria.ff.de penis. l.relegati.etiã ſi iniuſte eſſent exbãniti.e.ti.l.diui fratres.¶ Jn tex. ibi,moleſtiam.ſcilicet in cogendo ſoluere,vel reſpondere,ſecundum Nicol.de matarel.¶ Et ex hoc ver.moleſtiam not.ꝙ exbanniti non
h poſſunt[h] capi pro repreſalijs:ſicut nec pro re ordinarie vel extraordinarie iudicata,vel aliquo alio loco debito ante cõtractum:niſi forte eſſet ex maleficio:vt in aut.de mand.prin.§.neqꝫ autem homicidis. ⁊.ĵ.de exhib.re.l.ij.in ver.nundinandi.Et vide quod not.Bar.in.l.j. ff.ad.l.iul.maieſta.Sed pone,de rebus emptis in nũdinis non ſoluitur gabella:ſi extrahũtur temporibus nundinarum:vel ſtatim poſt ſi interuenit impedimẽtũ.l.ceſar.ff.de publica.¶ Sꝫ quid ſi extrahuntur poſtea ex internallo:dic idem.imo plus:qꝛ ſi tempore nũdinarum factus fuit cõtractus,⁊ nõ traditio:tamẽ qꝛ aſtrinxit de iure cõtrahentes ad ipſum implendum.licet talis impletio fiat poſt nũdinas finitas,non ceſſat priuilegium.argu.ff.de mino.l.iij.§.ſcio.Si vero ante nũdinas fuit conuẽtum,⁊ in nũdinis traditum,nõ habet locum priuilegium:niſi fuerit celebratus cõtractus obtentu nundinarum,vt in nũdinis ſolueretur.arg.ff.de ſol.l.quero.Alij dicũt qđ tunc etiam non habet locum priuilegiũ:qꝛ litera dicit in mercatib⁹ atqꝫ nũdinis.i.in mercatibus nũdinalibus.ſꝫ iſtud mercatũ nõ fuit nũdinale,iſtud enim priuilegiũ cõcedit̃ ratione mercat⁹ in loco:ita ꝙ locus cõtractus eſt de ſubſtãtia iſtius priuilegij.ſic.ĵ.de teſta.l.ſi.⁊ l.ſi nõ ſpeciali.Si vero intra nũdinas ſit mercat⁹,qui ſumit eſſe ſuũ vel effectũ poſt nũdinas,ceſſat priuilegiũ huius.l.qꝛ incidit in tẽp⁹
i nõ priuilegiatũ.⁊ nõ attẽditur hec fictio ſm̃ Nic.de ma.ſed ꝫdico[i] per.l.potior.§.j.⁊.l.creditor.§.ſi pri⁹.ff.qui po.in pig.habe.preterea etiam in ſtatutis habet locum fictio ſuper caſu,licet nõ fingat ſuper hereditaria re ꝗ ſit viuentis.l.iij.§.hec aũt actio.ff.de neg.geſ.nã ſi ſtatutũ dicit:ſi qs interfecerit in die veneris ſancti,habebit locũ in eo qui tũc mortifere percuſſerit,⁊ poſtea ex internallo mors eſt ſecuta,⁊ tamen hec eſt fictio ſuper idẽtitate caſus.ff.ad.l.aqui.l.huic ſcripture.⁊.l.ita vulneratus.Jtem propter neceſſitatẽ ordinis ſubſecuti fingitur retro in prohibitis:ergo ⁊ in permiſſis inſpice principiũ,⁊ ideo ſi ſtatutum prohibet cõtrahi ſuper bonis rebelliũ,etiã ꝯditionaliter,contract⁹ nõ tenet,licet conditio exiſtat poſt rebãnitionem. ⁊ hoc quando loquimur de iure fiendi.ſed cum loquimur de iure capiendi,inſpicitur tempus acquiſitionis determinatũ per exiſtentiã conditionis.ff.de here.inſti.l.in tempus ⁊c.

¶ De